Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 224 (3224)

СЕРЕДА 26 листопада 2003 року

ОФІЦІЙНО

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Позиції збігаються. Є над чим працювати спільно

Активізація міжпарламентських відносин — обов'язкова складова співробітництва України та Узбекистану. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Узбекистан в Україні Равшанбеком Алімовим.

Як повідомив журналістам прес-секретар Голови ВР Ігор Сторожук, на переговорах сторони підкреслили, що позиції Києва й Ташкента збігаються стосовно необхідності запровадження зони вільної торгівлі на теренах СНД. Щодо міжпарламентських зв'язків, то, на думку Володимира Литвина, яку підтримав посол, треба розширювати коло співробітництва, і в цьому може посприяти обмін делегаціями депутатів обох парламентів.

Під час зустрічі сторони домовилися вивчити можливість проведення саміту глав парламентів країн — членів ГУУАМ. Цілком можлива також участь українських парламентаріїв в узбецькому бізнес-форумі, наміченому на найближчий час.

ПРЕМ'ЄРА РУБРИКИ

«Портрет сучасника»

Який він, нинішній українець? Про відомих і невідомих, молодих та літніх, видатних і звичайних людей із центру та глибинки. Чим вони живуть, що відчувають, чому радіють і про що мріють — у новій рубриці нашої газети.

(Див. 3-ю стор.).

БЛІЦОПИТУВАННЯ — РІВНЕ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Роман Петрович, держслужбовець, 24 роки:

— Зарплата у мене, випускника університету, — 250 гривень на місяць. Як вижити в місті на такі гроші? Сама лише дорога на роботу щомісяця з'їдає більш як 30 гривень.

Галина Григорівна, 40 років:

— Цілковита безвихідь! Мій неповнолітній син — онкохворий. Потрібні гроші на лікування, бо медицина в нас платна, хоча це й замовчують. Сама я не маю постійної роботи — перебиваюся тимчасовими заробітками...

Петро Гнатович ВОЙТЮК, пенсіонер:

— Давно хочу запитати в міської влади, як вона дивиться на те, що за сотню метрів від школи № 12 розмістилося кафе «Торнадо», де активно торгують спиртними напоями.

Записала Олександра ЮРКОВА.

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Справжній цінитель

Олексій Федорович Тимошенко — ветеран Великої Вітчизняної війни. Нині йому перевалило за вісімдесят. Редакція привезла і вручила йому приз удома.

Зворушений увагою переможець розповів, що передплачує газету з першого дня її виходу в світ. А ось на розіграш передплатні квитанції надсилає недавно. Дуже радий, що виграв.

— Вашу газету за те і люблю, що пишете про таких, як ми. Розумієте наші проблеми. Читаю «Голос України» з першої до останньої сторінки. Навіть важко сказати, яка з рубрик більше подобається.

Ми з дружиною раніше, коли були здоровіші, їздили в Чернігівську область: там, у Вишеньках, у нас є батьківський будиночок. Звичайно я передплачував «Голос України» у Києві на рік, а коли їхали на літо в село, намагався перевести газету з квітня туди, але це, виявляється, дуже дорого. Тоді я почав передплачувати «ГУ» і там — на п'ять місяців, щоб не залишитися без свіжих новин. От як я ціную вашу газету, ваш професіоналізм.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

З МИРОТВОРЧОЮ МІСІЄЮ ДОВЕДЕТЬСЯ ПОЧЕКАТИ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ранкове засідання 25 листопада

День голосувань розпочався без ексцесів, але з кожною хвилиною напруження в залі наростало. Особливо з початком розгляду законопроекту про схвалення рішення Президента України про направлення миротворчого контингенту для участі України в місії Організації Об'єднаних Націй у Ліберії.

Рішення Президента було прийнято відповідно до положень резолюції Ради Безпеки ООН. Ним передбачається, що основними завданнями українського миротворчого контингенту будуть перевезення персоналу місії, вантажів, ведення спостереження та патрулювання, а також надання вертолітної підтримки піхотним підрозділам місії. Очікувалося, що до Ліберії буде відряджено 350 військовослужбовців, з яких 100 служитимуть за контрактом. Як зазначив заступник міністра закордонних справ Володимир Єльченко, фінансування витрат, пов'язаних з участю України в миротворчій операції, здійснюватиметься за кошти держбюджету з подальшим відшкодуванням цих витрат ООН.

(Закінчення на 2-й стор.).

У НОМЕР

Розшукують горщик. Доісторичний

Із Музею історії запорозького козацтва, що на Хортиці, невідомий викрав з виставкової вітрини глиняний горщик, якому три з половиною тисячі років. Пропажу знайшли в день крадіжки після численних екскурсій. Або хтось з дітвори набешкетував, або мисливець за рідкісними археологічними речами, скориставшись метушнею, поповнив свою колекцію.

Глиняна посудина мала непрезентабельний вигляд і нагадувала обгорілий горщик. Знайшли її на Хортиці кілька років тому під час розкопок давнього святилища епохи середньої бронзи. У запасниках музею ще чимало подібних експонатів, але після інциденту довелося посилити заходи безпеки. На жаль, методику оцінки археологічних знахідок в Україні дотепер не розроблено, тому безцінні раритети за документами нічого не коштують, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ**.

Зарплатно-податкові махінації

Борг у заробітній платі більш як у 69 мільйонів гривень залишається непогашеним на Хмельниччині. Зазвичай керівники пояснюють це нестачею коштів. Однак, як повідомили в обласній прокуратурі, окремі директори свідомо притримують гроші в касі. Саме через це у Красилівському районі порушено кримінальну справу стосовно голови правління одного з сільгоспкооперативів. Працівникам господарства заборгували майже 122 тисячі гривень, хоча кошти на рахунку були. До того ж господарство не сплатило до бюджету прибутковий податок, утриманий з виплаченої зарплати на 149 тисяч гривень.

Усупереч нормам і законам вирішили розрахуватися зі своїми працівниками і на одному із підприємств Теофіпольського району. Щоб не утворювалися борги, людям просто урізали платню до сімдесяти п'яти гривень на місяць. На такій операції роботодавці зекономили понад п'ятнадцять тисяч гривень. Стільки само втратили родини робітників. Та й бюджет недорахувався близько трьох тисяч гривень відрахувань.

А всього з початку року прокуратурою області порушено і направлено до суду 62 кримінальні справи, пов'язані із боргами та махінаціями із зарплатою. До відповідальності притягнуто 254 посадові особи. Та навіть такі жорсткі заходи мало допомагають розв'язанню проблеми, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК**.

Квартиру — на іменини

Колишній партизан-підпільник Михайло Свічколап з Вінниці у день свого 90-річчя отримав незвичайний подарунок — ордер на нову двокімнатну квартиру. Міська влада тим самим оцінила заслуги відомої в місті над Бугом людини, яка дотепер, за можливості, бере участь у громадських заходах.

Свого часу М. Свічколап довгий час очолював тодішнє управління кінофікації. Ветеран відомий і своєю громадською роботою, для якої не шкодував ні зусиль, ні часу, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК**.

ПЛАНИ

Кожен «скинеться» по 50 копійок — буде дотація

П'ятсот тисяч гривень виділено з обласного бюджету на адресну допомогу малозабезпеченим у зв'язку із подорожчанням хліба. Таке рішення ухвалила сесія Донецької обласної ради. Крім того, обласна влада закликала забезпечених громадян поповнити спеціальний рахунок, з якого потім виплачуватимуть «хлібні» дотації. Передбачається, що таку допомогу (а це майже 6 гривень на місяць) отримають понад 160 тисяч сімей. За підрахунками голови обласної держадміністрації Анатолія Близнюка, для виплати цих грошей достатньо, щоб кожен працюючий, який отримує «гідну зарплату», виділив 50 копійок на місяць. Поки що планується виплата дотації протягом трьох місяців, після чого доцільність і розміри такої допомоги буде переглянуто, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ**.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

У Новоселицькому районі, що на Буковині, утворилося карстове провалля площею 480 квадратних метрів та завглибшки 10 метрів

Рейтинги супроти реформи

На прес-конференції Голови Верховної Ради Володимир Литвин намагався спрогнозувати розвиток подій в Україні.

Закриті списки: голосування наосліп

У парламенті знайдеться 250 голосів на підтримку законопроекту про пропорційні вибори народних депутатів, заявив Володимир Литвин. І про такі вибори, за його словами, можна казати вже як «про доконаний факт».

Глава парламенту зазначив, що за цей документ, крім опозиції, можуть проголосувати фракції СДПУ(О), НДП, АПУ. І хоча сама система пропорційних виборів поки що невідома, проте, переконаний Володимир Литвин, компромісне рішення треба знайти, «щоб не перетиснути когось через коліно».

Водночас Литвин критично ставиться до виборів за «закритими» партійними списками і сказав, що він підтримує демократичні вибори, коли виборці голосуватимуть не лише за список, а й за конкретну особистість. Тоді «партія буде зацікавлена в яскравих особистостях, а яскраві особистості будуть зацікавлені в партіях».

Політичні партії

Володимир Литвин проти позбавлення реєстрації політичних партій, які не брали участі й не перемагають у парламентських перегонах двічі поспіль. «Для того, щоб партія завоювала серця виборців, має пройти не один десяток років», — переконаний глава парламенту. А ще деякі політичні партії, можливо, не ставлять за мету працювати в парламенті, а намагаються активізувати роботу в органах місцевого самоврядування. Отже, зазначив Голова ВР, участь у виборах до законодавчого органу не має бути абсолютизована.

Вибори Президента

Їхнє проведення, на переконання глави парламенту, — буде складним, якщо не вдасться здійснити політичну реформу. Він зазначив, що на цій сесії треба ухвалити рішення з політичної реформи. І якщо воно не буде прийнято за основу, протистояння в парламенті буде «забезпечене і надалі».

Володимир Литвин «не бачить логіки» в тому, щоб обирати президента на два роки (одним із законопроектів змін до Конституції пропонується вибори президента провести наступного року, а після виборів нового парламенту в 2006 — обрати нового главу держави парламентом). Проте, за його словами, все залежатиме від того, хто стане гарантом Конституції. Якщо це буде «сильна і вольова особистість, вона знову внесе зміни до Основного Закону і все стане на свої місця».

Водночас, на переконання Голови ВР, політичній реформі заважають рейтинги кандидатів на президентську булаву і пропозиції в проекті змін до Конституції про позбавлення депутатського мандата парламентаріїв за вихід із фракції.

Бюджет

Політичною боротьбою з економічним забарвленням охарактеризував глава парламенту конфлікт у бюджетному комітеті. Проте в підсумку країна матиме збалансований бюджет на наступний рік. За його словами, треба прийняти прозорий головний фінансовий документ країни, особливо в частині видатків.

Сумісники

Глава парламенту заявив, що ставиться до них відповідно до закону. Зокрема, вимагатиме у суді позбавлення міністра Кабміну Анатолія Толстоухова депутатських повноважень. Водночас глава парламенту сказав, що «особисто не хотів би» цього робити, бо працював з Толстоуховим і з депутатами його фракції в одній команді на виборах. Він додав, що останнім часом деякі політичні сили зацікавлені в розпаді фракції народних демократів і тиснуть на фракцію НДП, щоб «поставити на місце» її керівника Валерія Пустовойтенка.

Стосовно Геннадія Васильєва, який минулого тижня став Генеральним прокурором, В. Литвин висловив переконання, «що з цим проблем не буде, і Г. Васильєв найближчим часом напише заяву про складення з себе депутатських повноважень».

Голова ВР також зазначив, що не можна штучно ділити Верховну Раду і підтримувати у такий спосіб протистояння в ній, бо «від цього вже всі стомилися, парламент має бути парламентом». Тим паче що під час розгляду економічних та соціальних питань особливих розбіжностей у депутатів немає.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

З миротворчою місією доведеться зачекати

Ранкове засідання 25 листопада

(Початок на 1-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Заступник міністра вважає також, що схвалення рішення сприятиме підвищенню авторитету України в міжнародній політиці та європейській інтеграції України. Міністр оборони України Євген Марчук у співдоповіді зауважив, що український миротворчий контингент підпорядковуватиметься в оперативному плані командувачу військових сил ООН у Ліберії, загальне керівництво здійснюватиме Генеральний штаб Збройних Сил України. Ротація військовослужбовців відбуватиметься раз на шість місяців.

На побоювання парламентаріїв, що «гарно лише співають, та твердо буде спати», міністр зазначив: за останні п'ять років в Україні загинули 735 військовослужбовців, а в Іраку на сьогодні — троє загиблих та десять поранених.

Микола Томенко, голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації, наголосив: не треба забувати, що таке українська армія сьогодні, в якому вона стані і хто її головнокомандувач. Депутат вимагав від Є. Марчука звіту про перебування миротворчого контингенту в Іраку. Його колега по фракції Юрій Кармазін звернув увагу присутніх, що самого рішення Президента ніхто з парламентаріїв не бачив. Депутатів також цікавило, за якими статтями держбюджету фінансуватиметься перебування миротворчого контингенту в Ліберії. Олександр Турчинов (фракція БЮТ) поцікавився, у скільки оцінюється життя українського громадянина, і вимагав припинити обговорення цього питання. Депутати Володимир Яворівський («Наша Україна»), Петро Симоненко (КПУ) закликали парламентаріїв не голосувати за це безглузде рішення, зазначивши, що їхні фракції не братимуть участі в голосуванні.

Народні депутати не підтримали рішення Президента про направлення миротворчого контингенту України до Ліберії. Бо фракції «Наша Україна», СПУ, БЮТ, КПУ не брали участі в голосуванні. Водночас народні обранці проголосували за низку проектів постанов. Зокрема, підтримали проект про день уряду України в лютому 2004 року (про організацію відпочинку та оздоровлення дітей влітку 2004 року) та проект постанови про звільнення суддів.

На початку ранкового засідання Голова ВР Володимир Литвин оголосив про вихід першого заступника Адама Мартинюка із фракції КПУ.

З днем народження привітали Ігоря Насалика **(на знімку ліворуч)** та Леоніда Черновецького **(праворуч)**.

Олена ГОРБУНОВА.

Ініціатива України. Очі Росії

Учора в МЗС України відбулося засідання Ради глав міністрів закордонних справ країн СНД, присвячене подіям у Грузії. Глава російського зовнішньополітичного відомства Ігор Іванов розповів колегам про результати його поїздки до Тбілісі. Учора під час брифінгу кореспондент «ГУ» поцікавився, чому до Грузії не з'їздив Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко, який і головує у Раді глав МЗС. Керівник прес-служби міністерства Маркіян Лубківський заявив: «Я не хотів би, щоб це сприйняли як перетягування каната. Сьогоднішня зустріч проводиться з ініціативи України, як головуючої в СНД і як держави, що має тісні партнерські стосунки з Грузією. Ми вважаємо, що можемо реально допомогти у врегулюванні грузинської ситуації».

Зустріч розпочалася після обіду, а підсумкова прес-конференція відбулася ввечері. Отож, про що домовилися міністри, читайте в завтрашньому номері.

Японці вподобали наш бурштин

Ювелірні вироби з українського бурштину мають велику популярність та попит серед вибагливих японських споживачів. Саме тому в Японії вдруге цього року організовано виставку високохудожніх бурштинових ювелірних виробів. Мета організаторів — Посольства України в Японії та японської компанії «Беолуна» —активізувати співпрацю компаній, що працюють у цьому бізнесі, підтримати українського виробника унікальної продукції, на яку багата земля Полісся. Окрім того, як повідомили «ГУ» в нашому посольстві, численні відвідувачі виставки познайомилися з культурою і традиціями нашого народу, скуштували українські національні страви.

САМОВРЯДУВАННЯ

Головний форпост

У Київраді відбулася, як тут вважають, історична подія: зареєстровано перші органи самоорганізації населення, зокрема, комітети мікрорайонів «Олімпійський», «Теремки-1», «Березняки-9» та інші.

Річ у тім, що Закон України «Про органи самоорганізації населення», який визначив правовий статус, порядок організації та діяльності цих органів, прийнято ще у липні 2001 року. Але практичного поступу у цій справі майже немає. Колишні вуличні, квартальні, домові комітети діяти перестали. Збереглися тільки там, де їх очолюють енергійні лідери.

Коментуючи подію на засіданні Київського прес-клубу, заступник голови, секретар Київради Володимир Яловий наголосив, що місто було і є головним форпостом самоврядування в Україні. Важко собі уявити життя у столиці без самоврядних функцій виборчих органів, які поповнюються комітетами самоорганізації населення. Хоча, щоб досягти європейського рівня, зробити треба ще дуже багато. У зв'язку з цим Володимир Яловий нагадав, що Київ досі не має власного статуту, який Київрада затвердила ще два роки тому.

Статут міста, за словами секретаря Київради, навмисне «мурижать» у Мін'юсті. Справа дійшла до суду, де на першому етапі Мін'юст програв, а тепер судове рішення оскаржує у вищій інстанції. Не хотілося б, зауважив Володимир Яловий, щоб цю тяганину розглядали у Міжнародному суді, якщо ми не здатні вирішити це питання на національному рівні.

Голова постійної Комісії Київради з питань самоврядування та інформаційної політики, начальник Головного управління з питань внутрішньої політики КМДА Олександр Петік презентував збірник нормативних документів з питань легалізації та діяльності органів самоорганізації населення в місті Києві, в якому розписано порядок надання дозволу такої діяльності, подані зразки заяви, протоколу зборів (конференції) жителів за місцем проживання, списки учасників зборів, типове положення тощо.

Збірник дає відповіді на всі питання, що можуть виникнути під час практичної роботи органів самоорганізації населення.

Анатолій КАРАСЬ.

Міняю «Мерседес» на «швидку допомогу»...

Голова Львівської обласної ради Михайло Сендак, хоча і їздить на роботу із Дрогобича, все ж вирішив відмовитися від службової квартири у Львові.

Не встиг він побувати в квартирі, котру було придбано для нього згідно із рішенням сесії за 408 тисяч гривень, як представники СДПУ(о) звинуватили його в... обкраданні бюджету. Михайло Дмитрович оприлюднив у ЗМІ своє рішення відмовитися від квартири і перерахувати виділені гроші для розв'язання соціальних проблем. Заодно голова обласної ради хоче позбутися «Мерседеса» вартістю 155 тисяч доларів, який свого часу придбали для попередника. За словами Михайла Сендака, на ці гроші можна купити 12 машин «швидкої допомоги» для районів області.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Через 70 років про трагедію дізнався весь світ

У світі продовжують вшановувати пам'ять жертв голодомору в Україні. Папа Римський Іван Павло II закликав пам'ятати про трагічні сторінки історії, коли «мільйони людей загинули жорстокою смертю внаслідок згубної діяльності ідеології, яка протягом всього XX століття стала причиною страждань і горя в багатьох країнах».

«У день пам'яті національної трагедії Канада разом з Україною і всіма українцями, — про це йдеться в заяві посла Канади Ендрю Робінсона. — Нинішнього року робиться все для того, щоб весь світ дізнався про цю трагедію».

Цього тижня парламент Угорщини одноголосно прийняв постанову щодо 70-ї річниці Голодомору 1932—1933 років в Україні. Вперше в Європі таку постанову ухвалено на рівні законодавчого органу. І самі угорські депутати зізналися, що не пам'ятають такої одностайності у прийнятті рішення, яку продемонстрували і урядові, і опозиційні сили. У постанові, зокрема, йдеться: «Державні Збори з глибоким потрясінням поминають 70-річчя великого голоду в Україні, цю страшну трагедію в історії людства ... і висловлюють солідарність і співчуття угорського народу рідним, нащадкам, а також тим, хто пережив влаштований радянською сталінською системою штучний і спланований голодомор». Постанову ініціювало Державне самоврядування українців Угорщини, очолюване Ярославою Хартяні.

ФОТОФАКТ

Черговій річниці трагічної загибелі Бруно Шульца присвячено відкриття в Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка музею цього польського письменника і графіка, життя і творчість якого пов'язані з містом.

Фото Олександра БАРАНА (Укрінформ).

Ігри на приз народного депутата

13 команд з міст і районів області взяли участь в обласних спортивних іграх серед сільських школярів на приз народного депутата України Ігоря Шкірі та партії «Регіони України». Під гостинним дахом дитячо-юнацької спортивної школи Красноармійська зібралися майже сто юних шанувальників малої ракетки. Добрі слова напуття на адресу учасників змагань сказав Ігор Шкіря.

За підсумками змагань перше місце виборолои господарі —команда Красноармійська, другими були спортсмени Красноармійського району і третіми — міста Селідового. Від імені народного депутата призерам і учасникам вручено кубки, медалі та дипломи. Організатори змагань переконані, що такі заходи сприятимуть популяризації настільного тенісу як олімпійського виду спорту серед сільської молоді, підвищенню майстерності спортсменів, виявленню перспективних гравців для участі в престижних змаганнях.

Ліна КУЩ.

КРИМІНАЛ

Шукають нелюдів, які позбавили дітлахів життя

Тіла трирічної Анжели Бузажинської і чотирирічної Ольги Тендітної, які понад три місяці вважалися зниклими безвісти, знайдено у затопленому мішку поблизу шлюзів Світловодської ГРЕС. Тепер немає сумнівів, що дівчатка стали жертвами злочину. За фактом подвійного вбивства порушено кримінальну справу.

Дівчатка зникли серед білого дня 16 серпня з подвір'я дев'ятиповерхівки, в якій проживали. До пошуку було задіяно значні сили: рятувальників головного управління і військової частини МНС, понад сотню оперативників УМВС, водолазів. Вони обстежили місця зсувів на берегах Дніпра, лісосмуги, парки, яри, горища, підвали. Однак усі зусилля виявилися марними. Тоді на перший план було винесено версію про викрадення. Тим паче, знайшлися свідки, які начебто бачили біля подвір'я, де гралися дітлахи, авто з підозрілими особами. Далі хибний шлях завів до Кременчука: схожих дітей бачили буцімто в супроводі осіб циганської національності.

Три місяці, поки тривали пошуки, батьки вірили, що діти живі і врешті-решт повернуться додому. Однак дива не сталося.

Залишається лише сподіватися, що правоохоронцям удасться відшукати нелюдів, котрі позбавили життя невинних маляток.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Висловлюємо щире співчуття народному депутатові України, голові підкомітету з питань соціального розвитку села, формування соціально-трудових відносин та реформування власності в АПК Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин Шевченку Олександрові Олександровичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю матері

Людмили Павлівни.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
Перший заступник Голови Верховної Ради України А. МАРТИНЮК.
Заступник Голови Верховної Ради України О. ЗІНЧЕНКО.
Керівник Апарату Верховної Ради України В. ЗАЙЧУК.

Депутатська фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна» висловлює щирі співчуття народному депутатові Шевченку Олександрові Олександровичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю матері

Людмили Павлівни.

Щедре золоте весілля з присмаком осені 33–го

ПОРТРЕТ СУЧАСНИКА

Напередодні дати, коли країна відзначала 70-ту річницю одного із найжахливіших злочинів проти людства, Пелагея Яківна Карацюпа готувалася до двох подій. Але, насамперед, напекла коржів. Усе життя вона зі своїми подругами випікає пироги, з печінковою начинкою, сиром, яблуками, сливами. У них у селі традиція така: з будь-якого приводу, до кожного застілля пекти пироги — десятками, сотнями. Але найбільше запам'ятались, напевно, ті, що готувала мама, Параска Іванівна. З кінського щавлю, лободи, бересту і лузги проса. Вони ставали поперек горла, але рятували життя.

У маленьким, забутому богом і правителями, українському селі Базаліївка, розташованому поблизу знаменитої історичної фортеці Чугуїв, що на Харківщині, сталася чудова подія — весілля. Весілля не просте, особливе, з 50-річною історією.

Півстоліття тому в тутешній окрузі весіль, може, й було б значно більше. Але хлопців і дівчат залишалося на селі не так уже й багато. Кілька попередніх радянських десятиліть внесли відчутний корректив до звичного перебігу життя. Спочатку вони гинули під час революції, громадянської війни. Потім багато хто не пережив голодомор 1933-го, війну з фашизмом, ще один голод уже післявоєнної країни-переможниці. Тож золоті весілля сьогодні золоті у всіх значеннях — аж ніяк не кожному судилося стати під вінець, а вже відсвяткувати цю подію через п'ять десятиліть, дожити до цього старечого «Гірко!» — одиницям.

Непрезентабельною ґрунтовою дорогою до своєї хати на краю села, куди сьогодні, як і півстоліття тому, після дощу дістатися можна або пішки, або на тракторі, привів першу в тутешніх краях красуню і співунку Палажку хвацький хлопець, справжній козак Микола.

...У свої 75 (хай вибачить пані за згадування віку, але важливий факт того вимагає) Пелагея Яківна зберегла ясний розум. Каже, що пам'ятає себе мало не з перших дитячих років. А вже про те, що пережила — так, начебто це було вчора.

— Що зовсім скоро може розпочатися голод, восени 1932 року нікому і на думку спасти не могло, — каже Пелагея Яківна. — Зібрали врожай, готувалися до зими. Але тут в селі почали з'являтися активісти. Як тепер бачу розчепурену Нінку, навхрест перетягнену ременями і зі штирем у руці. Від неї нічого не можна було сховати! Забрали не тільки все зерно, вигребли все до останнього корінця з льоху і навіть останній вузлик квасолі кинули до воза. Що було потім у наших сім'ях, згадувати страшно.

У великому селі до весни наступного року залишилося не більш як половина його мешканців. Серед цих щасливців була і Пелагея, хоча двох із п'яти дітей їхньої родини коржики з трави та лушпиння врятувати не змогли...

Коли Микола Петрович запропонував їй виходити за нього, довго розмірковувати не стала.

Одразу після весілля почали будувати нову хату. Звели стіни, накрили дах за рік. Доводять до розуму — все життя. Добра ніякого особливого за півстоліття так і не нажили, хоча працювали, вважай, усе життя від світанку до заходу сонця. Хіба що двох дітей, трьох онуків та двох правнуків. Прожила Пелагея Яківна з Миколою Петровичем, як у Христа за пазухою. Дід хоч і моторний був завжди чоловік, але родину тримав на землі міцно.

Нинішньою зимою на їх колись густонаселеній вулиці залишиться зимувати лише дві родини. Кличе і їх давно син, житло для них спеціально в місті тримає. Баба Пелагея із задоволенням переїхала б хоч тепер, та й речі років п'ять, як вже спакувала. Але дід Микола стоїть на своєму: я батьківщину не продам і нікуди звідси не поїду.

Дід майже нічого не чує. Якщо його про щось запитати, то треба спочатку поставити запитання його дружині. Тільки вона вміє так прокричати йому на вухо, щоб він почув і відповів.

— Тебе запитують, ти був щасливий зі мною всі ці 50 років?!

— Авжеж! Сто років разом прожили.

— І ніколи не шкодував, що зі мною одружився?!

— Жодного разу.

— От бачите, а то ще подумаєте, що я його замучила. Хіба з поганою дружиною він був би такий моторний?

Прощаючися з цією чудовою парою, яка покірно виконувала за щедрим столом команди великої родини: дійство під назвою «Гірко!», танець під запальні ритми Вірки Сердючки, — я пообіцяв їм обов'язково приїхати ще на одне їхнє весілля — діамантове. Так хочеться, щоб вони до нього дожили. За себе, і за тих багато тисяч, мільйонів, яким не судилося стати щасливою закоханою парою.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото автора.

ЦІНИ І ЦІННОСТІ

Ще один дорогий жовтень

У жовтні інфляція перевищила вересневу вдвічі, в 1,86 разу — аналогічний показник відповідного періоду минулого року. Це найвище значення після січня поточного року, а отже, привід для занепокоєння виробників, споживачів, зрештою — уряду. Ми вже звикли до того, що зростання цін на товарних ринках спустошує гаманці та банківські рахунки сімей, унеможливлює сприятливі умови для кредитування підприємств та населення, дестабілізує роботу на фінансовому ринку, знецінюючи гривню. Проте жовтневе прискорення інфляції має дещо іншу природу, передумови і значення, тому не варто посипати голови попелом.

Причини

По-перше, ви не пригадаєте безінфляційного, а то й навіть дефляційного жовтня, бо восени ціни в Україні зростають сезонно. Найменший показник інфляції в 0,2 відсотка спостерігався 2001 року. Зазвичай це пов'язано з періодом повернення кредитів, як-то в сільському господарстві, яке пережило до того ж цього року недорід і дефіцит на зерновому ринку. Тож зростання цін у жовтні не захопило зненацька, було очікуваним.

По-друге, воно було природним через більш високу економічну кон'юнктуру. Нагадаю: жовтневий темп валового внутрішнього продукту випереджав темп відповідного періоду минулого року на 3,1 відсотка, а у промисловості — на 9! До того ж склалася дуже сприятлива макроситуація: після різкого липневого гальмування, пов'язаного з кризовими явищами в агросекторі, зростання валової доданої вартості у промисловості, торгівлі та на транспорті, по суті, відновило макродинаміку першого півріччя. У січні—жовтні, за нашими підрахунками, зростання ВВП становило 8,6 відсотка проти 4,9 — за відповідний період минулого року. Тобто прогноз, закладений у макропоказники бюджету, був перевищений в 1,8 разу.

По-третє, на зростання інфляції, поза всяким сумнівом, вплинув дисбаланс попиту і пропозиції на продовольчому ринку, на що ми вже звертали увагу («Імпортуємо майже стільки, скільки експортуємо», «ГУ» за 19 листопада ц. р.)*.

Звідси випливає ще одна причина, оскільки в першій половині жовтня уряд здебільшого відмовився від адміністративного стримування цін, яке було доволі ефективним стримуючим чинником інфляції.

Нарешті, інфляційні очікування, як завжди, підігрівала політизація бюджетного та виборчих процесів.

Чинники стримування

Про адміністративний вплив на ціни я вже казав, додам лишень, що він добре прислужився як тимчасовий превентивний засіб, зловживати яким небезпечно. Набагато ефективніші за адміністративні ринкові механізми регулювання попиту і пропозиції, що й засвідчили імпортні інтервенції зерна.

Неабияким чинником цінової стабільності була і коректна монетарна політика Нацбанку щодо нарощування ліквідності банківської системи та регулювання грошової пропозиції в обігу. Не кажучи вже про те, що стабільність гривні в жовтні не підлягала сумніву —номінальна девальвація становила лише 0, 008 відсотка. Роль фіскальної антиінфляційної греблі стовідсотково виконав чотиримільярдний профіцит (позитивне сальдо між доходами і видатками держбюджету). Додам до цього, що зростання інфляції принесе бюджету також додаткові доходи в номінальному вимірі. Як ними розпоряджатиметься уряд, багато в чому залежить від своєчасного прийняття держбюджету на наступний рік парламентом і, власне, від нього самого. Скажу лише, що уряд має достатньо ресурсів для того, щоб відповісти за багатьма своїми зобов'язаннями і перед підприємствами, і перед населенням.

Прогнози на завтра

Тепер згадайте: торік ми мали зростання ВВП на 4,8 відсотка за дефляції в 0,6 (зниження індексу споживчих цін). Нині повертає на те, що матимемо 7—8 відсотків зростання ВВП за інфляції в 7—8 відсотків. Для утримання якомога тривалішого економічного зростання нинішня динаміка сприятливіша за колишню. І для економіки, і для людей, зацікавлених у поліпшенні свого добробуту.

Якщо вірогідність збереження цінової траєкторії за результатами року в межах 6—7,2 відсотка зменшилася, то ще не зникла. Отже, за неї слід поборотися! На мою думку, загроза подальшого розкручування інфляції зросла, вона відчутніша за небезпеку спаду економічного зростання. Схоже на те, що відмовляючись від жорсткого адміністрування на аграрному ринку, Кабінет Міністрів прагне запобігти формуванню потенціалу аграрної інфляції, фактично відкладеної на рік виборів. Тобто частково випускає інфляційну пару. Чи розумно це, стане зрозуміло вже наприкінці місяця. Та основний ризик у тому, чи буде м'якою «посадка» на нову цінову платформу всієї економіки.

Що за таких умов варто обстоювати Нацбанку? Найперше утриматися від зміни ставки рефінансування, оскільки вона лишається позитивною — перевищує інфляцію в річному вимірі, стимулює зростання ВВП. До того ж рефінансування перетворюється на провідний інструмент регулювання грошової пропозиції відповідно до амплітуди коливань депозитів уряду в банківській системі на період тимчасового скорочення купівлі валюти у резерви. З високою долею вірогідності можна прогнозувати річне зростання валового внутрішнього продукту та інфляції до 8 відсотків. За цих умов номінально ВВП зросте приблизно до 255—257 мільярдів гривень (у бюджет закладали 247 млрд. грн.).

Корисні поради

У листопаді доцільно дотримуватися монетарного стандарту руху грошової пропозиції в межах 1—1,5 відсотка, залежно від притоку валюти. Політика рефінансування має бути зваженою. Сподіваюсь, уряд свідомий того, що треба впровадити механізм локалізації зростання цін на хліб, аби попередити «заразний» ефект впливу на інші продукти харчування, передусім на м'ясо. Слід і надалі практикувати імпортні інтервенції зерна, сприяти зменшенню цін на нафтопродукти після скасування реєстрації експортних контрактів. Треба запобігти стрибку тарифів на житлово-комунальні послуги в районах. Зрештою, уникнути різкого одномоментного зростання видатків консолідованого бюджету принаймні до другої половини грудня. Отже, нічого страшного і неможливого.

**Валерій ЛИТВИЦЬКИЙ,
радник Голови Нацбанку
з питань макроекономіки.**

*** У згаданій статті з технічних причин редакцією допущена неточність: 40,5 відсотка — не питома вага експорту машинобудування, а величина, на яку вона зросла за дев'ять місяців.**

Бойовим собакам у громадських місцях не місце

ОТАКОЇ!

На відомого чернівецького спортсмена, колишнього чемпіона Збройних Сил СРСР зі спортивного орієнтування, а нині викладача кафедри фізвиховання Чернівецького національного університету Андрія Слобожанінова напали три собаки породи піт-буль, коли той уранці робив пробіжку в одному з найбільших чернівецьких парків «Жовтневий».

Як розповів потерпілий, він бігає парком щодня ось уже тринадцять років і це не перший випадок, коли собаки виявляють агресію до людей, які тренуються на паркових алеях. Того разу він, на щастя, встиг побачити, що на нього, як три футбольні м'ячі, летять американські піт-бультер'єри, а тому встиг закрити обличчя та шию руками. Лікарі нарахували аж сімнадцять укусів різного ступеня. Як потім з'ясувалося, хлопець і дівчина, які вигулювали собак, відстали від них метрів на сто, але й утрьох, разом з потерпілим, їм було важко вгамувати розлючених псів. Парадокс, але напад тварин на людину стався поблизу таблички з написом «Вигул собак заборонено».

Андрієві, який того дня терміново відбув до лікарні, невдовзі вдалося знайти власницю одного піт-буля. Її дані він повідомив у міліцію, але старший дільничний міліції Микола Чубука заявив, що розгляд таких випадків не належить до їх компетенції, і, склавши протокол передав документи на розгляд адмінкомісії у виконком Шевченківського району. А потерпілому рекомендував звернутися з позовом до суду. Тепер той сам шукає хлопця, власника інших двох собак, якого дівчина знає тільки на ім'я.

Тим часом начальник санітарно-екологічної служби Микола Марчак «заспокоїв» Андрія Слобожанінова: якщо власників тварин установлять, їм загрожуватиме штраф у розмірі 51 гривня. Директор парку «Жовтневий» Дмитро Григоришин заявив, що собаки, яких заборонено тут вигулювати, часто нападають навіть на його підлеглих — двірників і садівників. Ради дати він не може, бо у відповідь чує погрози. Як реагує міліція, ви читали вище.

Тепер Андрій збирає медичні довідки, шукає другого власника і, розуміючи, що очікувати допомоги від чернівецьких правоохоронців та влади не варто, збирається подавати до суду. А щоранку на алеях парку «Жовтневий» та парку імені Т. Шевченка, якими також прямують до школи дітлахи, знову вигулюють бойових собак.

Сергій СУЛИМА.

Фото Георгія МАЗУРАШУ.

DZIENNIK KIJOWSKI

Всеукраїнській газеті польської громади «Дзеннік Кійовскі» виповнилося 10 років. Знаменна подія у новітній історії незалежної багатонаціональної України! Національне відродження народу неможливе без відродження мови, видавничої справи, національних засобів масової інформації. Власне, національним ЗМІ, таким, як «Дзеннік Кійовскі», має належати провідна роль у процесах національного відродження. Щиро вітаємо вас, дорогі друзі і колеги! Бажаємо успіхів, наснаги, творчого натхнення у вашій благородній праці.

Редакція «Голосу України».

«Юність» збирає еліту

Гандбол. З 27 по 30 листопада в ужгородському спорткомплексі «Юність» триватиме перший міжнародний гандбольний турнір «Кубок Карпат» на честь чемпіонки Олімпійських ігор у Монреалі 1976 року та світової першості у Будапешті в 1982 році, заслуженого майстра спорту Ніни Гецко-Лобової, котра мешкає в Береговому.

Участь у турнірі візьмуть провідні жіночі клуби Європи та України. Зокрема, до Ужгорода збираються гандболістки київського «Спартака», запорізького «Мотора», тернопільської «Академії», дебреценського «Вошоша Спартакуса» (Угорщина), міхаловецького «Ювентуса» (Словаччина), подгорицької «Будучності» (Сербія).

Гостями турніру будуть відомі в минулому гандболістки. І серед них — гордість українського спорту Зінаїда Турчина. Нагадаємо, що Зінаїда Михайлівна двічі ставала олімпійською чемпіонкою, чемпіонкою світу і 13 разів — володаркою Кубка європейських чемпіонів.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Загадкова територія

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Щоразу на виборах Вінниччина голосувала «не так», як сподівалися ті, хто робив ставку на цей регіон. За прогнозами політологів, те саме може повторитися під час наступних президентських перегонів: завойовати високий рівень довіри у вінничан кому-небудь з кандидатів навряд чи вдасться...

Перші «ластівки» уже прилетіли

Принаймні три політичні сили активно «засівають» нині електоральне поле аграрної Вінниччини. Як завжди, найстаранніше роблять це народні демократи. Їхня організація не лише найчисленніша в регіоні. НДП чи не єдина політична сила, що має, крім районних осередків, сільські первинні організації. Народні демократи до того ж піклуються про резерв: активно заявили про себе їхні молодіжні організації. Саме за рахунок молоді відбувається поповнення лав: старше й середнє покоління уже визначилося зі своїми політичними симпатіями, залишається юна поросль.

До речі, «ендеписти» вже назвали свого претендента на наступних президентських виборах. На початку листопада ц. р. голови територіальних організацій оприлюднили звернення до однопартійців із пропозицією підтримати на перегонах-2004 кандидатуру лідера партії Валерія Пустовойтенка.

Трохи раніше своє слово з цього приводу сказали представники «Нашої України». Зроблено це було привселюдно, урочисто на форумі демократичних сил у Вінниці. Понад дві тисячі мешканців міста над Бугом взяли в ньому участь. Тоді ж вони дізналися, що Віктор Ющенко братиме участь у наступних виборах Президента України. На цьому «нашоукраїнці» не згорнули роботу. У людних місцях нині можна побачити намети з їхньою символікою. Тут з ранку до вечора збирають підписи на підтримку позиції партії щодо обрання керівника держави на загальнонародних виборах, а не у парламенті.

Голова обласного осередку Соцпартії, щоб цілком віддати себе партійним справам, залишив гарне місце роботи. Соціалісти за першої-ліпшої нагоди (на сесіях облради, інших зібраннях) відверто заявляють про своє непримиренне ставлення до дій нинішньої виконавчої влади. Їхні випади одразу ж бере на щит опозиційна преса. Частково у такий спосіб вдається компрометувати голову облдержадміністрації, декого із його заступників. На критиці, що й казати, заробляють непогані «дивіденди»: тих, хто критикує владу, народ любить більше, ніж тих, хто при владі. Прізвище свого кандидата на виборах обласна організація поки що не оприлюднила. Втім, це й так відомо.

Однак, на думку автора (а вона збігається з точкою зору декого з політологів), ні Олександр Мороз, ні жоден із названих вище кандидатів, не може претендувати на абсолютну більшість голосів вінничан. Так було на попередніх виборах (президентських і парламентських). До наступної осені виборець не дуже зміниться. Принаймні за віковим цензом, як і раніше, основу електорату становлять люди старшого віку. Молода поросль, яка за ці роки поповнила лави виборців, погоди не зробить. Чекати особливих змін у психології ветеранів — марно. Її вже ніхто не змінить.

Тому й такі прогнози: одностайної підтримки не матиме ніхто. З невеликими відхиленнями голоси розділять між собою представники від соціалістів, комуністів, «Нашої України» та народних демократів. Багато симпатиків є у ще одного можливого претендента — народного депутата України, лідера «Батьківщини» Юлії Тимошенко. Місцеві політологи чомусь не беруть до уваги «тендітну леді», а вона тим часом може осідлати білого коня...

«Гроші візьму, але... не продамся»

На відміну від деяких інших регіонів держави, де одностайність під час голосування досягає 80 відсотків, а, бувало, й більше, на Вінниччині максимум симпатій характеризувався показником не більш як 30 відсотків. Чим це спричинено? Свої думки з цього приводу не раз висловлювали політологи, місцеві й столичні. Щоб краще розгледіти електоральну душу, залучали навіть психологів. Вони кажуть, що багато залежить від природи селянина (переважна більшість виборців мешкає у сільській місцевості). З аргументами психологів — праця біля землі робить людину мудрою, як сама природа, — теж важко не погодитися.

Здебільшого небагатослівні селяни не приймають рішення доти, доки сім разів не обміркують. Я поцікавився в одного з них, чому в інших областях так дружно виявляють симпатії на виборах? «А вас не дивує така одностайність?» — почув у відповідь. — Мабуть, людей чимось засліпили. Бо поки що у нас нема того, за ким можна було б дружно податися...» Той, із ким розмовляв, не приховував: якщо пропонуватимуть гроші, не відмовиться, але все одно голосуватиме по-своєму.

У цьому, схоже, один з найбільших парадоксів вінницького електорату: його просять (умовляють) зробити одне, а він уважно слухає і... робить інше. Сповна використовує надану можливість проявити власне «я», а заразом висловити протест проти негараздів, що звалилися на його бідну голову. Хоч як потужно агітувала обласна організація НДП на останніх виборах до парламенту, а в підсумку блок «За ЄДУ» до фінішу прийшов лише четвертим... Те саме було свого часу і з виборами нинішнього Президента. Після чого за областю закріпилася слава «червоного поясу».

Час «наїздів» минув?

Прийом із виборчих технологій, коли представники одного регіону нав'язують свою думку виборцям іншого, підкріплюючи це поїздками делегацій тощо, схоже, уже не матиме такого ефекту, як раніше. Принаймні депутати Вінницької міськради начисто відкинули одну з пропозицій представників Івано-Франківська. Ті звернулися з проханням підтримати протест проти входження України до ЄЕП, бо це, на їхню думку, зашкодить нашій незалежності.

Вінницькі депутати спершу мали намір заступитися за «національні інтереси», але потім, як мовиться, передумали. Щоправда, наразили себе на дошкульну критику з боку націонал-патріотів, зате відстояли власну думку: мовляв, кожен має жити своїм розумом. До речі, за збігом обставин, саме названа область за результатами виборів подала яскравий приклад одностайності. Вінничани, як уже згадувалося вище, голосували по-своєму. А ось про те, як вони ставляться до економічних союзів, свідчать результати соцопитування, проведеного у жовтні ц. р.

74 відсотки (з 400 опитаних вінничан) вважають, що Україні потрібен такий само тип економічного розвитку, як у країнах ЄС. 71 відсоток вважає, що рівень демократії теж має бути європейський. Серед причин, що переконливо свідчать за входження до ЄС, домінують економічні, які призведуть до поліпшення життєвого рівня (60 відсотків), вільне пересування в інші країни (47 відсотків), сприяння розвитку української економіки (38 відсотків).

Ті, хто з пересторогою ставиться до входження України до ЄС, бояться масової еміграції українців за межі держави (45 відсотків), напливу до нас іноземців (38 відсотків).

Вступ нашої держави до ЄЕП підтримує 63 відсотки респондентів, при цьому 45 відсотків вважають, що Україна може одночасно інтегруватися і в ЄС, і в ЄЕП.

Пізнаєш виборця — матимеш голоси

Це опитування проводила відома компанія «Социс». Деякі політичні сили, перш ніж заручитися підтримкою в регіоні, намагаються розгледіти виборця ледь не під мікроскопом. Що ближче до перегонів, то частіше представники столиці навідуються у регіон. Зрештою, в цьому нічого дивного. Так було й раніше. Вражає інше: високий ступінь обізнаності гостей. І не лише про соціально-економічний стан області (щоб добути такі цифри, багато часу не треба). Гінці приїздять з конкретними пропозиціями щодо інвестування регіону, співпраці з зарубіжними партнерами тощо. Замовляють соціологічні дослідження.

На думку одного з політологів, тактика роботи з електоратом на наступних виборах зазнає кардинальних змін. Просто роздавати «конверти» вже ніхто не буде. Автори виборчих технологій відпрацьовують прийоми, які дадуть можливість «зазирнути в душу» конкретної людини, а тоді вже думати, як заманити її на свій бік. Щоправда, до кожної хати стежку не прокладеш, але дійти до кожного серця все-таки можна, зокрема, вміло використавши ЗМІ.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Газету — до кожної хати

Вінничани застосували свій метод розповсюдження періодичних видань: ведуть облік не окремих передплатників, а помешкань, до яких доставляється періодика. Нині на кожну квартиру чи домогосподарство припадає в середньому 1,7 примірника друкованих видань. За підсумками передплатної кампанії мають намір охопити обласними комунальними виданнями не менш як 80 відсотків помешкань.

ДЛЯ ДОВІДКИ. ***Вінниччина посідає п'яте місце в державі за кількістю періодичних видань на одного мешканця. У 27 районах області і самій Вінниці зареєстровано 265(!) газет і журналів. Щоправда, регулярно виходить 139. Своє місце знайшли навіть давно забуті багатотиражні газети, яких налічується 21. Що характерно, всі вони є виданнями селищних та сільських рад. Трансляцію передач здійснюють 26 теле- та 38 радіостудій. Крім того, майже кожний район подав заявку на відкриття власних телерадіокомпаній.***

Серед електронних ЗМІ поширення набуває телебачення. Воно покликане заповнити інформаційний вакуум, спричинений знищенням дротового радіо (після стихії 2000 року радіоточки замовкли у 90 відсотків користувачів). На зміну «дротам» прийшло ефірне мовлення. Щоб його слухати, потрібен приймач, який живиться від електрики. Придбати його не кожному по кишені. Тим часом телевізори є у переважній більшості осель. Тому й зробили ставку на обласне ТБ. Прийнята програма розвитку телемережі передбачає встановлення низки нових телепередавачів, за допомоги яких сигнал обласного телебачення надходитиме до кожного села.

Поки влада активно розвиває телепростір, опозиційні видання, як то кажуть, не жалують її представників. Одна з таких газет, де з номера в номер можновладцям перепадає на горіхи, за тиражем вийшла на перше місце в області. Цим одразу скористалися деякі політичні сили: почали використовувати газетну трибуну для поширення своїх ідей.

Тим часом редактор згаданого опозиційного видання у виступі на форумі журналістів України «Вибори без цензури» скаржився на те, що перевіряльники свого часу в черзі стояли до редакції. А судові позови до газети стали нормою. На його думку, громада не матиме об'єктивної інформації доти, доки існуватимуть державні чи комунальні видання. З опозиціонерами час від часу вступають у полеміку газети влади. Особливо, коли знаходять відверті промахи на сторінках опозиційної преси. Кажуть, що це ознака демократії. Ось тільки читачеві за таких умов дедалі складніше відрізнити «чорне» від «білого». Незаперечно ще одне: дискусії треба вчитися. Бо часто-густо вона нагадує брудну лайку, коли безсоромно ображається гідність людини незалежно від того, хто вона є — представником влади чи пересічним громадянином...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про віднесення міста Малин Малинського району Житомирської області до категорії міст обласного значення

Верховна Рада України **постановляє**:

Віднести місто Малин Малинського району Житомирської області до категорії міст обласного значення.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
18 листопада 2003 року.
№ 1244-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про зміну меж міста Бар Барського району Вінницької області

Верховна Рада України **постановляє**:

Включити у межі міста Бар Барського району Вінницької області 248,0 гектара земель, які знаходяться у віданні Балківської сільської ради, 262,92 гектара земель — Гаївської сільської ради і 205,34 гектара земель, які знаходяться у віданні Івановецької сільської ради Барського району, та затвердити межі міста загальною площею 1387,7 гектара.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
18 листопада 2003 року.
№ 1245-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про віднесення селища міського типу Миколаївка Слов'янської міської ради Донецької області до категорії міст

Верховна Рада України **постановляє**:

Віднести селище міського типу Миколаївка Слов'янської міської ради Донецької області до категорії міст.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
18 листопада 2003 року.
№ 1246-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про зміну меж міста Кузнецовськ Рівненської області

Верховна Рада України **постановляє**:

Включити у межі міста Кузнецовськ Рівненської області 274,76 гектара земель, які знаходяться у віданні Заболоттівської сільської ради, 4,11 гектара земель — Лозківської сільської ради, 473,07 гектара земель, які знаходяться у віданні Старорафалівської сільської ради Володимирецького району, і затвердити межі міста загальною площею 1130,94 гектара.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
18 листопада 2003 року.
№ 1247-IV.

«Попереду — непочатий край роботи»

ХТО Є ХТО

Василь ГУРЕЄВ:

ІЗ ДОСЬЄ «ГУ». Василь Гуреєв. Народний депутат України по багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від блоку «За єдину Україну!». Свій шлях посадовими сходами — від економіста цеху до заступника генерального директора — починав на виробничому об'єднанні «Київприлад». З 1992 року працював в уряді — був Міністром економіки, машинобудування ВПК і конверсії, двічі Міністром промислової політики України. 2002 року його обрано до парламенту. Президент Асоціації суднобудівників України, Федерації вітрильного спорту України. Заступник голови Партії промисловців та підприємців України. Одружений, має дочку.

— Василю Миколаєвичу, чому ви вирішили поміняти крісло міністра на депутатський мандат? Хіба не вистачало влади?

— Сьогодні міністр більше політична постать, аніж адміністративний керівник. Я прийшов до Верховної Ради не тому, що мені «не вистачало влади». На посаді Міністра промполітики я разом з колегами напрацював чимало проектів законів про розвиток реального сектору економіки, зокрема: авіабудівництва, сільгоспмашинобудування, металургійного комплексу тощо. Чимало практичних напрацювань з розвитку промислового комплексу країни потребують законодавчої підтримки. Наприклад, на мій погляд, сьогодні треба змістити акценти з підтримки окремих галузей на стимулювання і пожвавлення внутрішнього споживчого ринку. У законодавчому плані — тут ще непочатий край роботи.

— Вам випало працювати в уряді з п'ятьма прем'єрами —Ю. Звягільський, Є. Марчук, П. Лазаренко, В. Пустовойтенко, А. Кінах. Який етап для вас був найскладніший?

— Усі прем'єр-міністри були цікавими особами. Я із задоволенням згадую і час роботи з Юхимом Леонідовичем, коли вперше готували Програму розвитку паливно-енергетичного комплексу України. За Євгена Кириловича, хоч економіку і струшували високі темпи інфляції, був дуже гарний тандем Мінекономіки з Мінфіном. У Павлі Івановичі мене завжди дивувала його працездатність. За час прем'єрства Валерія Павловича ухвалено багато дуже важливих законів: про вільні економічні зони, пріоритетний розвиток регіонів, підтримку суднобудівної галузі, сільгоспмашинобудування тощо. Чимало гарних слів можу сказати й про роботу з Анатолієм Кириловичем: він не витає в хмарах, а орієнтується на реальний сектор економіки. А про негативні моменти не маю змоги казати: все оцінить час.

— Кого у великій політиці вважаєте своїми вчителями?

— Усіх прем'єрів, Президента України. Вчителями у політиці були й багато хто з колег: мені щастило в житті на хороших людей.

— З точки зору колишнього міністра, як оцінюєте теперішню взаємодію між парламентом і урядом?

— Ці стосунки нині дуже політизовані. Навіть у бюджетному процесі боремося іноді не за фінансовий сенс, а за збереження позицій уряду. Замість того, щоб удосконалювати проект держбюджету-2004, просто боремося за його ухвалення, нехтуючи якість. А в проекті бюджету є безліч статей, з якими незгодні промисловці та підприємці. Це, наприклад, спроби посилення оподаткування підприємств за єдиним податком, не запроваджувати підвищені норми амортвідрахувань з 2004 року, скасувати закони про пріоритетний розвиток окремих галузей, зокрема автомобілебудування, суднобудування тощо.

— До створення Партії промисловців і підприємців ви казали: «Моя партія — промисловість». А чому стали одним із керівників ППУ?

— Мені пропонували вступити й до інших партій, наприклад, до НДП, — коли працював міністром в уряді Валерія Пустовойтенка. Але я присвятив своє життя промисловій політиці і не належав до жодної з партій. Чому я вступив саме до ППУ? Сьогодні парламент структуровано, але майбутнє всіх партій і політичних платформ, на мій погляд, залежить від економічних механізмів, що працюють. Наша партія підтримує реальний сектор економіки, бореться за робочі місця, гідну зарплату, розв'язання інших соціальних проблем.

— Ви не тільки політик, а й спортсмен — президент Федерації вітрильного спорту України. Коли прийшло це захоплення і яке місце у вашому житті посідає море і спорт?

— Я виріс на Азовському морі, в Маріуполі, вітрильним спортом займаюся з восьми років. І навіть працюючи на відповідальних посадах, намагався знаходити час вийти в море під вітрилом, взяти участь у змаганнях. Не залишаю спорт і нині — нещодавно виграв етап Кубку України. Здобув «бронзу» на відкритому чемпіонаті Росії в класі «Зоряний». Отже, в змозі ще позмагатися з професіоналами у спорті, як рівний! Наступного року братиму участь у чемпіонаті світу, боротимуся за олімпійську ліцензію. Крім того, пробую себе і в тренерській роботі. Мої спортсменки Руслана Таран, Світлана Матевушева, Ганна Калініна здобули олімпійську ліцензію в класі «Інглінг», Юрій Орлов — у класі «Лейзер». Приємно відзначати, що український вітрильний спорт має високий рейтинг у світі.

— Невдовзі завершується рік, а отже, заведено окреслювати нові плани...

— Стосовно роботи — хотілося би розв'язати чимало питань в промисловості. На шляху до ВТО ми маємо зробити все заради того, щоб вітчизняна промисловість не лише витримала конкуренцію на зовнішніх ринках, а й надійно закріпилася на внутрішньому ринку. А для цього слід дуже багато працювати в законодавчому плані, поєднавши зусилля центральних органів виконавчої влади і парламенту. У вітрильному спорті — хотілося б, щоб наступний рік був вдалим для української збірної і вона здобула олімпійські медалі. А в особистому житті — головне, щоб рідні й близькі для мене люди були здорові й щасливі.

Юліана ШЕВЧУК.

На знімку: екіпаж яхти класу «Зоряний» у складі Василя Гуреєва **(праворуч)** і Володимира Короткова виходить на тренування у відкрите море. Севастополь, 2003 р.

Фото з особистого архіву депутата.

Полем розбрату ледь не став стадіон, побудований зусиллями всього селища

ПРОБЛЕМА

У травні директорка Дунаєвецького комбінату хлібопродуктів, що на Хмельниччині, Надія Ковбасюк заборонила учням дитячо-юнацької спортивної школи тренуватися в приміщенні цього закладу. Приміщення опломбували, бо воно... на балансі комбінату. Не пустили дітей і на стадіон. Надія Митрофанівна мотивувала своє рішення наказом Держкомрезерву, до якого входить комбінат. «Усе, що є в ДЮСШ, — на балансі КХП». А на стадіоні незадовільна, мовляв, техніка безпеки.

Правдами й неправдами юні спортсмени таки тренувалися. Для довідки: в ДЮСШ 270 учнів, з них 224 на відділенні футболу, вихованці закладу — чотириразові призери центральної ради «Колосу» з цього популярного виду спорту, багаторазові призери обласних та районних змагань з вільної боротьби, футболу і волейболу. Промайнуло літо. А власник «балансу» не покращував жодної техніки безпеки. Урешті директор спортшколи Василь Єфімович таки домігся ділової відповіді від керівництва комбінату. У серпні, незадовго до початку навчального року, директорка виставила умову: нехай школа платить місячну оренду в 307 гривень.

З надією на захист батьки та тренери-викладачі звернулися до Прем'єр-міністра Віктора Януковича, оскільки попередні листи до районної та обласної влади і Держкомрезерву залишалися без відповіді.

У домашніх альбомах голови Дунаєвецької райдержадміністрації Юрія Кучерявого, директорки місцевого комбінату хлібопродуктів Надії Ковбасюк, голови селища станції Дунаївці Анатолія Кухаренка, директора дитячо-юнацької спортивної школи Василя Єфімовича збереглися знімки, які розповідають про їхню спортивну юність. Надія Митрофанівна колись успішно штовхала диск, Кухаренко у свій час був чемпіоном Європи серед юніорів-десятиборців. Кучерявий та Єфімович грали у футбол на одному полі... І був пан Василь нападаючим, а нинішній глава адміністрації району — захисником.

Чимало спортивних зірок засяяло на невеликій станції Дунаївці. У Вищу футбольну лігу пішло 18 осіб — серед них Олександр Гуменюк і Андрій Кірлик із «Чорноморця». Селище не мало стадіону років двадцять, спортивні й фізкультурні таланти тренувалися в Удріївцях. Тому його спорудження стало всенародною будовою. Долучилися до доброї справи всі трудові колективи, які знаходилися на території селища. Землю виділила сусідня Томашівка.

На той час при комбінаті хлібопродуктів активно діяв спортивний клуб «Зерновик», і одноіменна футбольна команда була одна із найсильніших в області. Біля її колиски стояв головний інженер комбінату хлібопродуктів, фанат футболу Станіслав Петровський. Старалися для себе та своїх дітей, перелопатили понад вісім тисяч кубів землі, дренаж проклали, щоб можна було приймати першу футбольну лігу.

Згодом станція Дунаївці зібралася здивувати світ унікальним спорткомплексом, якого і в містах немає. На чотири зали, два басейни, із зимовим садом та готелем. Розмахнулося маленьке селище на базу олімпійського резерву. Будував комплекс комбінат хлібопродуктів. Як зауважив у розмові голова райдержадміністрації Юрій Кучерявий, зводили за рахунок державних капіталовкладень.

Біля майже закінченого, але не зданого комплексу розмовляємо з колишнім головним інженером комбінату, нині директором суконної фабрики, депутатом районної ради Станіславом Петровським.

— Від закладення першого каменя я вів будову. Якби не зупинилися років п'ять тому, наша станція таки б зажила олімпійської слави. Тут навіть освітлення зроблено спеціальне, викликали фахівців із тернопільської «Ватри». Залишилося щити автоматики поставити. Є в комплексі й готельні кімнати. А сам проект розробляла індивідуально спілка архітекторів області, затверджувала столиця. Не вистачало десь 800 тисяч гривень, щоб здати під ключ цей красень. У бюджетах підприємства, селища, району таких грошей не знайшлося.

Якщо підходити до будови по-господарському, підрахувати вкладені кошти та зусилля, не можна дозволити розікрасти і розвалити комплекс. Під час реорганізації комбінату хлібопродуктів вона стала власністю Держкомрезерву. Але оскільки це об'єкт соцкультпобуту, його приватизовувати та продавати не можна. Селищний голова Анатолій Кухаренко спортивну будову назвав найбільшою проблемою населеного пункту, за підтримки «верхів» він збирається прийняти її на баланс селища.

Наступного року станційне селище відзначає 90-річчя. Найкращим подарунком для Дунаївців буде допомога в добудові комплексу. Якщо думати про зимову базу хоча б для обласної футбольної команди «Поділля» чи — беріть вище! — про олімпійську надію України... А якщо міркувати про селище на станції Дунаївці, дозвілля і фізичний гарт його молоді та дітей, то конфлікт навколо стадіону, який було зробив його полем розбрату між юною спортивною зміною і старшим поколінням фізкультурників-керівників, просто анекдотичний.

Коли матеріал готувався до друку, на щастя, в Дунаївцях крига скресла. Досягнуто згоди Держкомрезерву на передачу стадіону та приміщення ДЮСШ на баланс селищної ради, що дунаївчани планують зробити під час формування бюджету-2004. Сталося це за втручання кам'янець-подільського корпункту нашої газети. Колегія райдержадміністрації прийняла позитивне рішення і про передачу комплексу селищній громаді. Нині створюється благодійний фонд «Благовіст-90», куди меценати зможуть перерахувати свої внески на добудову комплексу. Закликають дунаївчани до участі в ньому і Федерацію футболу. Якщо громадою взятися, комплекс не доведеться законсервовувати. Бо, як відомо, спортивні таланти просто так не виростають.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

На знімку: недобудований спорткомплекс.

Дикі ночі Франкфурта

Коли в бюро, конторах і офісах банків Франкфурта-на-Майні закінчується трудовий день, для багатьох службовців починається ще одне життя. У кого є гроші, той жадає дівчат. Хто купив дівчат, хоче сексу, сексу, сексу. Якщо є гроші, то дівчата не проблема. Крім німкень, себе пропонує велика кількість росіянок, українок, котрі працюють нелегально. А також болгарок, литовок, естонок, латишок, румунок, для яких відчинилися двері в Європейський союз... Останнім часом особливий попит мають українки: вишукані й дорогі топ-моделі, котрі обслуговують п'ятизіркові готелі, працюють ескорт-дамами і одержують по дві тисячі євро за добу. Та інші, які чекають на клієнтів будь-якої погоди на вулиці і за 30 євро готові на все і скрізь.

У Франкфурті-на-Майні вже із залізничного вокзалу можна побачити червоні «серця» ліхтарів на будинках дешевих борделів і готелів. Сюди, в кафе вулиць Таунус-, Мозель-, Кайзер- і Ельбештрасе, з'їжджаються любителі цього виду розваг, повії, серед яких значна частина східноєвропейських з тримісячними гостьовими чи одномісячними туристичними візами в паспортах, а то і зовсім без будь-яких документів. У холод і спеку, напівоголені, вони пропонують товар «обличчям» — обтягнуті колготками ноги і сідниці, а також верх топлес — вже які Бог послав. Але на всякий товар є свій купець. А коли такий знайшовся, то за мить покупець і продавець розчиняються в будинках 21 борделя, розташованих у цьому мікрорайоні, практично в центрі міста.

45-річний Юпп Бунсен зовсім не схожий на «мадам» чи «мамочок» з художньої класичної літератури, котрі утримують борделі і знущаються над дівчатами, що потрапили на панель через бідність. Юпп усміхнений, спортивний, доброзичливий. Він утримує готель, чи, як написано на вивісці, «Еротичний центр «Аннабелла», на 33 кімнати, і здає їх погодинно чи добово. Дівчата платять не за кількість клієнтів, яких вони туди приводять, а за кімнату. Вартість її за добу — 120 євро. В цю суму входить також охорона об'єкта і самих дівчат. «Усіляке трапляється, — каже Юпп. — Клієнти бувають напідпитку, невріноважені, а то і психічно нездорові люди. Допоки вони не виходять за допустимі рамки поведінки, то дівчина зобов'язана їх обслуговувати. Але на випадок небезпеки всі номери обладнано сигналізацією, коридори — відеокамерами, а на пульті й біля моніторів чергують кремезні, дужі чоловіки». «Як їде бізнес?» — запитую у хазяїна готелю. «Гріх скаржитися, — каже Юпп. — Хоча бувають часи, коли дівчата нудьгують біля телевізора, замість того, щоб заробляти гроші. Щоправда, не так часто. Адже Франкфурт — місто виставок і ярмарків. У дні їх проведення кількість клієнтів збільшується на третину. А у вихідні буває до 200 гостей за добу. Завдання персоналу готелю — забезпечити всі умови для того, щоб дівчата добре заробляли. І ми розуміємо, що робота в них важка».

«Працюють у тебе і нелегальні повії?» «Ні, навіщо ризикувати?» — лукаво посміхається Юпп. — Ми здаємо номери тільки за наявності паспорта і дозволу на роботу, тобто зареєстрованим повіям». Знаю-знаю: роботодавець, який використовує нелегальну працю, у разі виявлення такого сплачує величезні штрафи. Але десь же зникають зі своїми клієнтами дівчата-нелегалки, що підпирають стіни будинків у «квадраті»...

Юпп дозволяє мені подивитися кімнату — робоче місце повії, а заразом знайомить з дівчиною, котра її знімає. «Твоя землячка, — посміхається Юпп, і я розумію, що він хоче зробити мені приємне. — Зараз вона вільна». Юся, як відрекомендувалася миловида 28-річна жінка, — постійна клієнтка в Юппа. Вона охоче і без сором'язливості розповідає про себе. Так, приїхала з Дніпропетровська. Сім років тому завербувалася за оголошенням на роботу офіціанткою в нічному клубі. Хоча їй ніхто не сказав, що повинна буде працювати повією, а тільки «за бажанням клієнта відвідувати його в номері», вона добре розуміла, що це означає. Але... робота в одному із ЖЕКів не давала їй ні заробітку, якого вистачало б, згідно з її уявою, на життя, ні задоволення. Їй здавалося, що десь є краще життя, на яке вона заслуговує. А для цього можна і повією потерпіти. Не назавжди ж, тільки аби грошей підзаробити. Та й гарна собою, сподівалася зустріти забезпеченого чоловіка, якому буде байдуже її минуле.

... Два роки вона працювала нелегально в «саунах», «клубах» і дешевих борделях. Один із клієнтів —літній, небагатослівний німець замовляв її дедалі частіше. І, нарешті, запропонував їй одружитися. Звичайно, це було не те, про що вона мріяла. Але життя нелегальної повії, з постійним страхом, що її може затримати поліція, було не солодше. Вона погодилася, вийшла заміж, народила дитину. Чоловіку, який працював у дрібній фірмі, а вихідними днями приходив розслабитися в бордель, утримувати сім'ю було нелегко, грошей знову бракувало. Люсі, котра не мала освіти, роботу теж не вдавалося знайти. Поміркувавши, вона вирішила зайнятися тим, що вже добре вміла — проституцією. Чоловік не заперечував. Але тепер у неї є дозвіл на цю роботу, за яку їй добре платять. Вона підраховувала, що, попрацювавши ще два роки, зможе розпочати власну справу: можливо, купити маленький готель і здавати кімнати повіям...

... Стіни її помешкання нагадують часи інквізиції: обвішані шкіряними батогами, металевими наручниками, якимись страхітливими пристосуваннями для катування. У кутку — незрозумілі конфігурації тапчани, призначення яких, імовірно, відоме тільки тим, хто полюбляє гострі відчуття. Суворість заліза і шкіри послаблюють лише кокетливі різнобарвні трусики, мереживні бюстгальтери і безліч м'яких іграшок. «Люся приймає клієнтів, яким по душі атрибутика XVI століття, — посміхається Юпп. — А бажання клієнта —закон. Кожна дівчина працює у своєму стилі: одному чоловіку подобається, коли вдають безневинну пастушку, а іншому по душі відьми. Що купують краще, те дівчата і продають...»

«Квадрат» біля вокзалу — для небагатих клієнтів і недорогих повій. Ті, котрі грошей не рахують, йдуть у район, що неподалік — на берег Майна з його фешенебельними особняками і ресторанами. Чи в банківський центр міста з п'ятизірковими готелями, де апартаменти обладнано саунами і джакузі. За них потрібно платити 250—390 євро за добу, від 2800 до 7500 євро на місяць. Тут за бажання вже в барі можна одержати дівчину для супроводу: топ-модель у сукні вартістю кілька тисяч доларів. Як красиву, так і дорогу: 1,70 м, 63 кг, 95С—65—60. 700 євро за годину. 1800 євро за ніч. 2400 євро за день. 3600 євро за два дні. 900 євро за кожен наступний. Такі призначені для банкірів, бізнесменів, багатих учасників франкфуртського ярмарку. З «наших» у таких готелях працюють одиниці, і вони мають надійні документи, що дають їм змогу не боятися. З другого боку, таку леді, якщо вона навіть працює нелегально, важко запідозрити в тім, що вона займається проституцією. А якщо і запідозрять, то навряд чи попросять піти жінку, котра замовляє в барі марочний коньяк, який коштує кількасот доларів. Інших же «наших» запросто можна зустріти вздовж автобанів: недоглянуті, з вибіленим волоссям і яскраво-червоними губами, у спідничках, що більше змахують на шортики, а то і без них. Вони мужньо терплять спеку, мороз, холодний вітер і безстрашно поринають усередину салонів автомобілів — у невідомість і у полон випадку. Якщо вони зникають у цьому світі назавжди, то шукати їх тут немає кому...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

АКТУАЛЬНО

Дев'яте небо криворіжців

Після безпрецедентного капітального ремонту першого розряду почала видавати чавун дев'ята доменна піч державного гірничо-металургійного комбінату «Криворіжсталь»

За своїми масштабами та значущістю, сказав генеральний директор гірничо-металургійного комбінату «Криворіжсталь» Анатолій Сокуренко, капітальний ремонт, який пережила наша «дев'ятка», —найбільша подія у важкій промисловості за останні 15 років не лише в межах України, а й усіх колишніх республік Союзу. Нічого іншого чи схожого тут не збудовано, не реконструйовано за цей час...

Шість місяців — 180 днів і ночей — безперервно тривав капітальний ремонт однієї з найпотужніших у світі доменних печей. І найунікальнішої, рівних якій налічується ще дві чи три в Росії та Японії. Більше ніде на земній кулі немає таких винятково чавуноплавильних агрегатів. Я добре пам'ятаю її пуск, котрий відбувся вже майже 29 літ тому, у грудні 1974-го. Тоді всі газети світу писали, що в Радянському Союзі стала до ладу домна з неймовірним корисним об'ємом — п'ять тисяч кубометрів. За проектом вона мала давати чотири мільйони тонн чавуну на рік.

Новаторською, пригадую, назвав піч і начальник однієї зі змін горнових Іван Почекайло, коли я завітав на «дев'ятку» у перші січневі дні 1975 року. «Вона до такої міри автоматизована, —продовжував Іван Юхимович, — що навіть бувалі в бувальцях металурги часом губляться. Фактично кожна плавка у нас тепер експериментальна». За технологічними процесами цієї домни вже тоді, якщо хочете знати, стежила спеціальна комп'ютерна система. І коли менш як за п'ять випробувально-освоювальних місяців піч-велет виплавила свій перший мільйон тонн чавуну, заступник начальника другого доменного цеху «Криворіжсталі» Іван Хомич розповідав таке: «Весь цей час, що ми вже відпрацювали, я б поділив на два етапи: спочатку освоювали не так проектні параметри, як саму піч, аби бути з нею на «ти»...

Все це я згадую лише для того, щоб зайвий раз — бо саме нагода! — нагадати: у нашому Кривому Розі справді працює неповторна домна, яка править за флагман усієї світової металургії. Але сьогодні настав час нагадати й про те, що і її спорудження було епопеєю і залишається досі легендою в історії криворізьких будівельників та монтажників. Це та сторінка, якою ціле покоління тутешніх будівельників та монтажників пишається й понині та згадує як щось найзворушливіше і найвеличніше, найпам'ятніше у своїй біографії.

А теперішній капремонт так званого першого розряду, по суті, нова будівельно-монтажна епопея в існуванні дев'ятої доменної печі. Подібні періодичні оновлення для всіх домен, зрештою, звичні і необхідні. Однак у цьому разі йдеться фактично про друге народження «дев'ятки» у набагато сучаснішому та досконалішому вигляді. Такого «перевтілення» ще жодна доменна піч світу не знала. Це ж бо не жарт, що на її реконструкцію витрачено понад 312 мільйонів гривень. Замінено 5200 тонн металоконструкцій і вкладено майже 2 тисячі тонн вуглецевих блоків та майже 6 тисяч тонн вогнетривкої цегли. На третину замінено і весь корпус печі, не кажучи вже про цілковиту заміну її холодильників, повітронагрівачів, горна, газовідводів та куполу, перебудову шихтоподачі та завантажувального апарата. Адже тепер запроваджено безперервний радіоелектронний моніторинг шихти. А всі процеси безпосередньо в «топці» віднині аж у 900 точках-датчиках контролюватиме програмно-технологічна система, яка у вітчизняному доменному виробництві застосовується вперше.

То «дев'ятка» зразка 2003 року геть інша, принципово інша, ніж якою вона була ще півроку тому. Це наче зовсім нова піч. Не випадково комбінатівська газета «Металург» видрукувала щойно два фотознімки центрального пульту управління ДП-9. Перший, який було зроблено ледве не четверть віку тому, проти теперішнього — як музейний експонат допотопної дійсності. Другий газета підписала так: «Чи могли мріяти про настільки суперсучасну техніку доменники 70 — 80-х років минулого століття?».

— Головне, що під час ремонту «дев'ятки» ми запровадили новітні технічні рішення навіть попереду тих, хто раніше познайомився з ними, — каже генеральний директор «Криворіжсталі» Анатолій Сокуренко, — і тепер матимемо справу з технологіями, котрі даватимуть змогу на рівні світової витратності економити сировину та енергоресурси. А ще модернізували піч так, що наблизили до світових обмежень і викиди в атмосферу пилу, газу та інших шкідливих речовин.

Отож ДП-9, підводить риску Анатолій Валентинович, вийшла на нову орбіту, мов та космічна ракета «багаторазового» використання, котра тепер подолала земне тяжіння й вище «дев'ятого» неба. А ще генеральний директор не приховує свого задоволення від того, що під час реконструкції відзначилися і набули неабиякого досвіду передусім власні, комбінатівські, фахівці. З цеху капітальних ремонтів металургійних агрегатів, цеху ремонтів металургійного обладнання, цеху ремонтів ланцюгів управління технологічними процесами та з цеху ремонтів металургійних печей. Це важливо не лише тим, що вони, спеціально створені на комбінаті, вже звершили. Це важливіше для перспективи. Адже «Криворіжсталь», як жодне інше металургійне підприємство держави, сьогодні переймається реалізацією широкомасштабної програми технічного і технологічного переозброєння. Тільки цього року на ці цілі тут загалом уже витрачено майже 800 мільйонів гривень. Оновлено і печі першого доменного цеху, і печі конверторного, два прокатні стани і нагрівальні колодязі блюмінгів, а на гірничорудному комплексі —обидві збагачувальні фабрики та аглофабрика цеху № 3.

— Адже ми чудово розуміємо, — каже Анатолій Сокуренко, — що сучасний ринок надто вимогливий до виробників продукції чорної металургії. То «Криворіжсталь», практично відповідаючи уже його запитам, сьогодні зорієнтована, однак, на ще вище зростання якості металу, прокату, катанки і арматури та розширення їх асортименту.

І якщо вже тепер оцінювати та осмислювати те, що сталося у Кривому Розі, то варто знати, як висловився з цього приводу і Міністр Мінпромполітики України Анатолій М'ялиця. Він завітав сюди щойно ДП-9 почали «задувати» та «розігрівати» у випробувальному режимі.

— Епіцентр вітчизняної металургії нині тут, у Кривому Розі, — сказав Анатолій Костянтинович. — Звідси тепер і мусимо дивитися, як розвивати нам цю базову галузь далі, коли щільна конкуренція на світових ринках металопродукції сягає своєї кульмінації. Без капітальних реконструкцій наших «гарячих» потужностей на успіхи сподіватися марно. «Криворіжсталь» чітко та ясно дає зрозуміти, що гроші, котрі заробляють сьогодні металурги, необхідно спрямовувати у відродження і переозброєння власних підприємств. Це мають збагнути, якщо хочете, затямити, і держава, і нові господарі заводів та комбінатів, і їх виконавчі директори. Яка форма власності там чи тут не була б, орієнтир, дороговказ — один. Інакше ми не доб'ємося того, чого хочемо, чого можемо і мусимо домогтися.

Ось чому пуск ДП-9 після капремонту став водночас нагодою скликати та провести у Кривому Розі і форум металургів України. Звідси, з дев'ятого неба «дев'ятки», справді краще видно обшири ймовірних перспектив галузі.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Кривий Ріг.

Мода на безпеку

ПОДІУМ СПЕЦНАЗУ

Стрічають по одежі... І ця одежа часто-густо стає не просто візитною карткою людини, а й невід'ємним атрибутом його професійної діяльності й особистої безпеки. Йдеться не про смокінг і сукню з декольте, а про повсякденний гардероб людей, чия робота так чи так пов'язана з небезпекою, з ризиком для життя. І щоб звести цей ризик до мінімуму, ірпінське науково-виробниче підприємство «Темп-3000» пропонує спецодяг індивідуального захисту.

На НВП «Темп-3000» не тільки моделюють і виготовляють дослідні зразки одягу для індивідуального захисту, а й випробовують їх.

Сталевий початок

У комплектах бронезахисту, виготовлених на підприємстві, виконують миротворчу місію наші військовослужбовці в Іраку. Для того, щоб упоратися із замовленням Міноборони в строк, цього літа «Темп» працював у три зміни. Саме тоді в директора НВП Юрія Євтушенка народився син. Але батько місяць навіть не міг узяти спадкоємця на руки, тому що виготовлення пулезахисних касок на основі тканини «Кевлар» пов'язане з фенолами...

Засобами індивідуального захисту Юрій займається понад десять років. У середині 80-х він працював на Київському заводі імені Антонова технологом. Сам Євтушенко механік за фахом. Тоді на заводі було відкрито дослідний цех із виробництва кераміки, яка йшла на бронежилети. Молодому фахівцю така тематика видалася привабливою — це і спілкування з Академією наук, і причетність до подій в Афганістані (вироби з керамічною основою виготовляли для обмундирування наших воїнів-інтернаціоналістів), та й непогано платили як на ті часи.

Керівник науково-виробничого підприємства «Темп-3000» Юрій Євтушенко демонструє експериментальний зразок основи для бронежилета.

До 90-го року змонтували обладнання, запустили виробництво. Та тут — розвал Союзу, і те, що створювалося ударними темпами впродовж трьох років, згорнули дуже швидко.

Тоді Євтушенко вирішив продовжувати працювати на спецмоду самостійно. Він поїхав до Москви і заявив, що може замість титанової каски робити сталеву. Ця заява була актуальна. Тому що титан тоді став напівкоштовним металом і собівартість шолома з нього стала дуже дорога.

У 1991 році Юрій брав участь у створенні виробу «Сфера» — сталевий варіант каски. Здали її на центральну збройову базу МВС у Москві. Товар довго не хотіли приймати. У столиці дивувалися, як може якесь невідоме українське мале підприємство виконувати... держзамовлення. Каска виявилася на 100 грамів важче, але втричі дешевше. Саме це зацікавило Москву, і Євтушенко дали рік попрацювати на спецзамовленні.

Бронежилет як розкіш для ширвжитку

Нині Юрій Євтушенко очолює добре налагоджене виробництво спеціального одягу і засобів індивідуального захисту. Тут експериментують із спеціальними тканинами, моделюють спецодяг, перевіряють його на міцність і безпеку, шиють. Основне швейне виробництво розташоване в Богуславі — «Богуславський текстиль». А в Ірпені розробили технологію виробництва балістичної, кулененепробивної тканини, щоправда, на основі імпортної нитки (її випускають лише голландці та американці).

Серйозною науковою розробкою вважають фахівці блоки суцільно спікливої кераміки. Їх можна застосовувати не лише як захисну основу спецодягу (утримує кулі з відстані 10 метрів), а й як непробивну обшивку для автотранспорту. На науково-виробничому підприємстві постійно модернізують уже наявні зразки. Так, бронесталева вставка у бронежилет, в якому ходить нині наш іракський контингент, важить 10 кг, а комплект спецобмундирування (каска+жилет) — 11,5 кг. Ще кілька років тому військовослужбовцю для захисту доводилося носити на собі 16 кг.

Сьогодні на «Темпі-3000» і на фабриці «Богуславський текстиль» виробляють тканини (приблизно 20 артикулів) і форму для силових структур. Асортимент на будь-який смак цінителів спецмоди. Це і камуфляжні костюми — літні і зимові варіанти різних кольорів: від пісочного до «лісового», — і жилети для спецпідрозділів МВС, СБУ, ВС, інкасаторів.

Мою увагу привернула досить респектабельна жилетка в класичному стилі. Вона пасувала б до ділового костюма. З'ясувалося, ця модель спеціально розроблена для бізнес-класу, точніше, для захисту життєво важливих органів ділових людей. Схоже, нині ця деталь чоловічого туалету мала б таку само популярність у бізнесменів, як і малинові піджаки років десять тому. Але, на жаль, поки що ділова людина в нашій країні не може купити собі такого засобу самозахисту.

Дотепер не доведено до завершення сертифікацію цього виробу. На законодавчому рівні така мода ще не затверджена для ширвжитку. Поки що це лише зразок дослідного виробництва, який виставляє український виробник на міжнародних виставках.

Мрія Юрія Євтушенка — вийти на подіум цивільної моди. Ця ніша на вітчизняному ринку практично вільна, а попит на камуфляжну моду серед мирного населення досить високий. Можливо, саме ірпінський «Темп» стане законодавцем вітчизняної моди а-ля мілітарі й налагодить камуфляжне виробництво для широкої торгової мережі.

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Олексій Савченко, електрик НВП «Темп-3000» демонструє «Каску-1».

Муляжі в камуфляжі — будь-якого кольору і розміру.

МЕДИЦИНА

Тут повертають здоров'я

Михайло Петрович Бартко, головний лікар Тарутинської центральної райлікарні, якого зустріли на подвір'ї закладу, спочатку повів нас не до свого кабінету, а до відділень.

— Ліпше один раз побачити, — мовив, — аніж десять разів почути.

Побачили зосереджених і водночас привітних лікарів та медсестер, усміхнених і тамуючих біль пацієнтів, а ще — ідеальний порядок у добре обладнаних палатах, процедурних кабінетах, холах і коридорах. З особливим задоволенням головлікар провів гостей до котельні, нещодавно переведеної на газ: економно і надійно, відтепер ніхто не замерзатиме. Із забезпеченням ліками — нині непогано, витрачають на їх придбання десь близько 400 тисяч гривень на рік, навіть безкоштовні аптечки з найнеобхіднішими препаратами для найнезахищеніших зуміли зібрати і відправити до найвіддаленіших сіл. Харчування хворих — теж нормальне, щоб поліпшити меню, просять у районної влади 200—300 гектарів землі — обіцяють.

Головний лікар Тарутинської центральної райлікарні Михайло Петрович Бартко.

Опікується Михайло Петрович не тільки райлікарнею на 280 ліжок та поліклінікою на 250 відвідувань щодня, а й дільничною лікарнею в Бородіно, 5 амбулаторіями, 33 фельдшерсько-акушерськими пунктами. Бідкається, що розірвано «вертикаль» — периферію підпорядкували тамтешнім сільрадам. Це ускладнює добір тямущих кадрів, медичне обслуговування населення. Важко закріпити у глибинці лікарів — тарифна сітка цьому не сприяє: 237 гривень на місяць — зарплата медсестри, 250 — лікаря...

— Утім, оптимізму не втрачаємо, адже мусимо мати його навіть у надлишку, щоб поділитися з хворими...

У рейтингу серед районних лікарень області Тарутинська незмінно займає, дізналися, золоту середину — 10—12 місце.

Георгій ВОРОТНЮК.
Фото Михайла ГОЛЯКА.

Одеська область.

На чергуванні у нічну зміну завідувач дитячого відділення Костянтин Павленко, медсестри Надія Доша та Людмила Віговська (сидить) і санітарка Галина Петкова.

Впровадження нових форм розрахунків для населення України

Ⓟ

Україна, ставши на шлях розбудови власної державної фінансово-економічної системи, зіткнулась з проблемами, які до цього часу на рівні держави або взагалі не розв'язувалися, або розв'язувалися з використанням традиційних застарілих технологій. Це було обумовлено тим, що вирішення таких проблем було визначено директивними документами центрального органу управління, які за своєю суттю стримували впровадження прогресивних методів розрахунків та розрахункових технологій. Однією з таких проблем була проблема створення системи фінансових розрахунків між суб'єктами підприємницької діяльності (юридичними особами), між пересічними громадянами країни (фізичними особами), а також взаємні розрахунки між цими групами з використанням національної грошової одиниці - гривні. Технологічно така проблема вирішується шляхом створення та впровадження однієї чи кількох сучасних загальнодержавних платіжних систем, які тісно взаємодіють між собою. Діяльність цих платіжних систем забезпечує як готівкові, так і безготівкові розрахунки в національній грошовій одиниці.

За десять років побудови незалежної держави роль лідера в створенні та впровадженні сучасних платіжних систем на базі новітніх інформаційних електронних технологій взяв на себе Національний банк України (НБУ). За цей період в НБУ створено загальнодержавну міжбанківську систему електронних платежів, яка по праву вважається однією з кращих сучасних платіжних систем в світі. Її впровадження дало змогу виключити можливість шахрайства та зловживання у сфері безготівкових платежів, а головне — значно збільшити швидкість взаєморозрахунків у державі та забезпечити прозорість платежів. Система електронних платежів НБУ дала змогу успішно вирішити проблему безготівкових розрахунків для юридичних осіб. Водночас населення України ще й сьогодні переважно використовує для розрахунків готівку, що пов'язано з відсутністю в державі надійної та зручної платіжної системи безготівкових розрахунків.

На думку спеціалістів НБУ, існує декілька причин, через які використання карток таких платіжних систем, як VISA Int. та MasterCard Int. не може бути ефективними для виконання платіжних операцій більшістю населення України в сферах торгівлі та послуг. Це зокрема:

* неприйнятні для більшості населення України фінансові умови отримання платіжних карток цих систем;
* відсутність високоякісних каналів зв'язку в сфері торгівлі та послуг, що не дає змоги цій технології конкурувати з готівкою за швидкістю виконання операцій;
* велика собівартість операцій (високі ризики; дорогі програмні продукти, зазвичай, зарубіжних фірм; дороге термінальне устаткування; значні витрати на оренду каналів зв'язку тощо).

Уже нині в світі визнано, що платіжна картка з магнітною смугою - це технологічне рішення вчорашнього дня. Оскільки вона не забезпечує необхідні операційні можливості для власника такої платіжної картки, а також не забезпечує надійне збереження коштів клієнта через її недостатню інформаційну захищеність.

НБУ в 1997 році розпочав створення другої загальнодержавної платіжної системи — Національної системи масових електронних платежів населення за товари та послуги (НСМЕП) та в 2000 році ввів її в експлуатацію в межах України. Ця платіжна система споріднена з системою електронних платежів. Як і система електронних платежів, НСМЕП розроблена виключно вітчизняними спеціалістами з використанням національних програмно-технічних рішень та з урахуванням особливостей законодавства України. Система використовує банківські платіжні картки та побудована на смарт-технології, яка є на сьогодні найбільш передовою в світі. Впровадження національної платіжної карткової системи надало громадянам України конкурентоспроможну розрахункову технологію, яка дає змогу обслуговувати населення дешевше, швидше і зручніше, ніж за допомогою готівкових коштів або пластикових платіжних карток з магнітною смугою. А головне завдання НСМЕП, яке визначено Указом Президента України від 05.03.2002 р. № 216/2002 «Про заходи щодо детінізації економіки України на 2002—2004 роки» — впровадити прозору фінансову систему, залучити через банківську систему в загальногосподарський і виробничий обіг значні фінансові ресурси (готівкові кошти) населення, забезпечити поступовий перехід населення на безготівкові розрахунки.

Уже нині до національної платіжної системи долучилися 17 комерційних банків України. В 2003 році загальна емісія національних платіжних карток за платіжною системою становить близько 450 000 карток. Серед лідерів банків-емітентів можна назвати такі комерційні банки, як АБ «Експрес-Банк» (випустив більш як 220 000 карток) та АКБ «ІМЕКСБАНК» (близько 140 000 карток). З метою створення зручніших умов для населення сьогодні інтенсивно впроваджується технологічне обладнання для обслуговування національних платіжних карток. Тільки один АБ «Експрес-Банк» вже створив в межах України термінальну мережу, до якої належать 101 банкомат та 97 банківських терміналів в 61 місті України, з яких сім банкоматів використовуються в комбінованому режимі, тобто забезпечують обслуговування і національних, і міжнародних карток VISA Int., MasterCard Int. У межах національної платіжної системи все термінальне обладнання банків-учасників об'єднане в єдину систему обслуговування, тому кожен власник національної платіжної картки може скористатись платіжним терміналом чи банкоматом будь-якого банка—учасника НСМЕП.

Виконуючи Програму діяльності Кабінету Міністрів України від 23.03.2000 року № 550, що затверджено Постановою Верховної Ради України від 06.05.2000 № 1618-III та Постанову Правління НБУ від 14.05.2002 р. № 177 «Про прискорення впровадження НСМЕП у банківських організаціях України», комерційні банки—учасники НСМЕП активно розширюють технологічні та платіжні можливості національної системи. Це насамперед розвиток системи торгових терміналів на підприємствах торгівлі та послуг. Фахівцями АБ «Експрес-Банк» та ДАЗТУ «Укрзалізниця» за особистої підтримки Міністра транспорту України Г. Кірпи розроблено технологію та впроваджено в промислову експлуатацію робочі місця касирів залізничних кас для продажу залізничних квитків з розрахунками національними платіжними картками. В їдальнях та продовольчих магазинах структурних підрозділів ДАЗТУ «Укрзалізниця» встановлюються термінали для безготівкових розрахунків.

АКБ «ІМЕКСБАНК» розробив та запровадив систему автоматизованого обслуговування населення з оплати комунальних платежів національними платіжними картками в Одесі, Котовську та деяких інших містах. А в Києві за ініціативою банку БІГ «Енергія» започатковано технологію безготівкових розрахунків картками НСМЕП за комунальні послуги через мережу Інтернет.

Особливе значення для розвитку термінальної мережі в торгівлі та для розрахунків населення має зважена тарифна політика з комісійних, прийнята в національній платіжній системі. Це дає змогу встановити для підприємств торгівлі та послуг такі розміри комісійних за обслуговування платіжних трансакцій, котрі в 2,5—3 рази менші, ніж ті, що використовуються в міжнародних платіжних системах VISA Int., MasterCard Int.

Спільними зусиллями банків—учасників НСМЕП національну платіжну картку вже зараз де-факто переведено із звичайної дебетної картки в дебетно-кредитну. Так, наприклад, АБ «Експрес-Банк» надає власникам національних платіжних карток споживчі кредити та «овердрафт» за їх картковими рахунками, до того ж без використання традиційної для комерційних банків застави. Таку можливість мають не тільки працівники—залізничники, а й пенсіонери залізничної галузі. Це забезпечує платіжну спроможність власників національних платіжних карток та впевненість у майбутньому.

Подальшу розбудову НСМЕП в Україні, виходячи з позитивних результатів і накопиченого національного досвіду, які досягнуто учасниками національної платіжної системи за результатами його впровадження, спрямовано на виконання Державної програми розвитку масових безготівкових розрахунків в Україні, що готується до затвердження Кабінетом Міністрів України. Державна підтримка національної платіжної системи — це не тільки підтримка безготівкових розрахунків для населення, а й підтримка нашого вітчизняного виробника в області високих інформаційних технологій на рівні провідних світових розробок, збереження та розвиток нашого національного інтелектуального потенціалу для подальшої розбудови державної фінансово-економічної системи, значне заощадження державних коштів. Ми впевнені, що розроблені та впроваджені в практику національні платіжні системи для фінансових розрахунків в Україні займуть в майбутньому чільне місце серед світових платіжних систем та дадуть змогу нашій державі увійти до числа країн з прозорою фінансово-розрахунковою системою.

П. ДЯЧЕНКО,
заступник директора Департаменту Інформатизації Національного банку України,
В. ХАРЧЕНКО,
завідувач сектору Департаменту Платіжних систем Національного банку України,
В. МОСКОВЕЦЬ,
начальник Управління платіжних карткових систем АБ «Експрес-Банк».

(Ліцензія НБУ № 89 від 03.12.2001 р.)

Там, де кінчається асфальт

Дорогу до обласного будинку дитини для ВІЛ-інфікованих знайти легко: звертаєте з траси, яка блукає околицею Макіївки, і далі по ямах, вибоїнах і грязюці — просто до воріт... Такий спеціалізований заклад — єдиний в Україні. Створено його два роки тому. До того часу діти, народжені від ВІЛ-інфікованих матерів і покинуті в пологових будинках, місяцями і навіть роками перебували у стаціонарах. А які там умови для всебічного розвитку малюків, пояснювати зайве.

У будинку дитини вони вчаться сидіти і ходити, розмовляти і співати, їсти з ложки і самостійно одягатися. Зараз тут 65 малюків, якими цілодобово опікується 150 співробітників. Є сироти при живих матерях, є діти, чиї батьки вже померли від СНІДу. У день мого приїзду тут оформляли новачка: новонародженого знайшли в під'їзді житлового будинку в одному з міст області. До стаціонару дитячої лікарні немовля привезла міліція. Аналізи засвідчили, що малюк ВІЛ-інфікований.

— Для наших підопічних ВІЛ — не остаточний вирок, — підкреслює виконувач обов'язків головного лікаря Володимир Вовк. — Ми спостерігаємо за малюками до півторарічного віку, і якщо діагноз не підтверджується, вони знімаються з обліку. До речі, таких дітей майже одразу всиновлюють іноземці.

Групу півтора-дворічних ми застали на горщиках. Горщики, між іншим, не звичні пластикові, а емальовані, як у лікарнях: для кращої дезинфекції. Малі терпляче сиділи, спустивши штанці, і зацікавлено роздивлялися візитерів. «Ось ця наша дівчинка днями іде до Франції, вона здорова, і її вже удочерила одна сім'я, — похвалилася вихователька. — А ось на цього хлопчика теж приїздили іноземці дивитися, мабуть, заберуть».

Чи має шанс решта їхніх ровесників? Хай не на родину, а хоча б на нормальне життя? За словами Володимира Вовка, вражаючі результати дають антиретровірусні препарати, хоч вони шалено дорогі. Протягом року за рахунок іноземної фірми таке лікування отримувало 20 дітей, і ця група практично нічим не захворіла. Тоді як інші вихованці дуже легко підхоплювали різноманітні інфекції: від банальної респіраторки до герпесу. А при послабленому імунітеті це становить серйозну загрозу. Дуже часто у дітей, інфікованих ВІЛ, виявляють туберкульоз: така ось національна особливість імунодефіциту.

У відділі кадрів будинку дитини бажаючі працювати записуються в чергу! І це тим паче вражає, що гроші, які отримує персонал, важко назвати великими. Сама дорога автобусом туди-назад з'їдає чимало. Плюс змінна робота, та ще в темряві й по бездоріжжю діставатися до зупинки пізно ввечері.

— Сказати, що ми живемо у крайніх труднощах, не можна, — зауважує виконувач обов'язків головного лікаря. — Але щодня щось виникає: то бензину немає, то рукавичок, то дезинфікуючих розчинів. Навіть грошей, які виділяються на харчування, вистачає лише на десять днів. А потім що — діти голодні будуть? Пишемо листи, просимо.

Керівництво будинку дитини каже, що з усіх потенційних спонсорів найбільшу увагу виявляють іноземні благодійники і релігійні громади. Завдяки їм у закладі облаштовано ізолятор, придбано інвентар, з'явився автомобіль. Малюки відвідують вистави у ляльковому театрі і в цирку — там ніколи не відмовляють. А ось дуже багаті і відомі люди на прохання про допомогу здебільшого відповідають мовчанням. Може, через якесь упереджене ставлення до ВІЛ-СНІД у нашому суспільстві?

У будинку дитини і малим і дорослим доводиться боротися з хворобою та обставинами. Адже розташований заклад у тій частині Макіївки, де про досягнення цивілізації: централізоване опалення, газ, цілодобове водопостачання, каналізацію, — лише мріяли. Тому в чотириповерховій будівлі колишнього санаторію намагаються створити комунальну автономію. На жаль, бюджетних коштів для цього замало.

Формально в будинку дитини малюки перебувають до чотирирічного віку. Після чого їх переводять до інших закладів. Але зараз в обласному будинку дитини для ВІЛ-інфікованих живуть навіть семирічні. Спеціалізованих інтернатів для них немає, а віддати до звичайних неможливо. «Вони там просто загинуть, їм потрібне лікування», — хитає головою Володимир Вовк. Тому медична комісія продовжила термін перебування таких дітей ще на рік. А далі? Сьогодні ці малюки сховані від суспільства, але завтра їм жити серед нас. Лікарі кажуть, що ізоляція дітей з ВІЛ не потрібна, однак медичні працівники у школах та інтернатах повинні знати, як поводитися з такими пацієнтами. Схоже, наша система освіти не готова до цього. Тож сироти поки що залишаються у будинку дитини. Там, де кінчається асфальт.

Ліна КУЩ.

Від ведучої

«Чи може Ланселот убити Дракона? Може. Але не Ланселот. І не Дракона. І не вбити...». Це слова з фільму Марка Захарова «Убити дракона». А чи можна бути впевненим у чомусь на сто відсотків? Умовна назва нинішньої сторінки — упевненість і невпевненість. Ми не беремося стверджувати, що краще. Скажімо, люди, упевнені в собі, викликають симпатію, а пошук нових рішень не буває без сумнівів. Але є одна річ, у якій ми впевнені: сьогодні в «Далі буде» — про любов, несподіванки, відкриття та ідеї.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

ЗОКРЕМА

Зелена амазонка

Завтра минає 140 літ від народження письменниці, вдача якої чи не найкраще відповідає темі цієї сторінки. Йдеться про Ольгу Кобилянську (1863—1942). Не повторюючи звичних відгуків про її «Землю» та іншу прозу вищої проби, згадаємо лиш один лист, написаний першою українською феміністкою влітку 1901 року.

Але перед тим — кілька слів із щоденника юної Кобилянської: «Питаю себе: чого я найбільше хотіла би? І відповідаю: їздити верхи!.. Ненавиджу чоловіків! Мені треба чотирьох стін, шматка хліба, коня і спокою!» До речі, в Чернівцях, у музеї письменниці, здається, й досі експонується її зелена амазонка для верхової їзди.

Мабуть, Господу Богу не сподобалися слова «ненавиджу мужчин». Десять літ тривав дивний роман Кобилянської й письменника Осипа Маковея. Маковей був нерішучим, вона називала його «поліном», «медведем» — і нарешті взяла ініціативу на себе, запропонувала йому переїхати до неї. Для тих часів це було викликом! Лист Кобилянської великий (цілий зошит), тому наведемо лише характерні фрази: «Пане Маковей... Не знаю, як приймете мої слова; звичайно дівчата самі їх не кажуть. Але я не йду звичайною дорогою дівчат. ... Не думайте, що мене якісь звичайні інстинкти силують писати отсе. Я можу і ждати. Два, і три, і чотири роки (Маковей чекав підвищення по службі. — Ред.) Але... скільки розбитого часу буде в Вас! Як Вас той час змучить!.. А так — воно ніяк не буде гірше. Не буде гірше, як хтось від рана до вечера буде дбати про Вас. А в науці ніхто вам не перешкоджатиме. Ви будете мати працю, і те, що будете любити, і свободу. Ніхто не буде Вам її обмежати...

Чи маєте відвагу жити так, як я вам пропоную? Я маю. Але Ви скажіть рішуче слово; я піду за Вами... Але одну річ я Вам мушу написати. Котру мусите знати. Може бути, вона відбере Вас від мене, та проте мушу Вам сказати. Я старша від Вас... на три роки. Отже се знайте. Не хочу, аби межи нами яка неправда стояла... Чудно мені — та я вже тут безпомічна. Я не відчуваю тої ріжниці... Я їх затру, тії роки, і вони не стануть нам на заваді. А коли б стали — Боже мій! — то поступіть як треба...»

Далі — цілий абзац про те, що «Драгоманов був молодший від своєї жінки, і Люда Старицька старша від свого чоловіка, і другий чоловік Марка Вовчка далеко молодший від неї. Про Люду нехай Вам Леся розкаже...»

Леся — звісно, Леся Українка, найближча подруга Кобилянської. З Лесею тут сюжет особливий. Річ у тім, що Кобилянська не одразу відіслала Маковеєві свого хороброго листа, а довго думала, чи не принижує її такий лист, і питала у Лесі поради. Та відповіла: яке приниження в тім, що говориш одважне слово, виходиш з пасивної ролі й хочеш сама вирішити свою долю?

А лист Кобилянської до Маковея закінчувався так: «Не знаю, що Ви мені одпишете. Я лиш боюсь, що Ви мені відповісте коротко, терпко, а в кінці напишете то слово, що я його так страшно ненавиджу: «Кланяюсь». Я так того боюся. Але ви не відпишете так. Ви є «gut». На те «gut» я душу розмікнула...»

Він відповів. Це була не та відповідь, якої вона чекала. Вона так і не вийшла заміж. Якщо хтось усміхнеться над цією історією, то має знати: наші сучасники не хоробріші за Кобилянську — з її 176 листів до Маковея досі опубліковано лише 67. Оцей лист, цитований тут, лиш зовсім недавно надрукував Марко Павлишин у журналі «Сучасність».

Віктор ГРИНЕВИЧ.

НАШЕ КІНО

Про любов

Кіноцикл «Любов — це...» — масштабна і цілеспрямована спроба підтримки державою молодих митців. Тринадцять кінорежисерів узялися в рамках циклу створити кожен свою версію історії про любов. А держава це фінансує.

На думку начальника управління з питань державного замовлення Департаменту експертизи, аналізу та реформування кінематографа Міністерства культури і мистецтв України Галини Подорожнікової, це — альтернативний проект тому кінематографу, що склався в нас за останні 10—15 років. Це — можливість молодим заявити про себе.

Реалізує творчі наміри молодих громадська організація «Західноєвропейський інститут». Генеральний продюсер заходу — Арам Геворкян, художній керівник — Олесь Санін. Протягом літа—осені було розроблено режисерські сценарії та їх розкадровки, проведено кастинги і підібрано акторів, визначено натурні майданчики тощо.

Тепер у «Любові...» — знімальний період. Уже відзнято документальну картину «Кіноманія», ігрову — «Юрко і Марина», закінчують зйомки картини «Любов. Da»...

— Дванадцять ігрових різножанрових історій та документальна стрічка складуться в телевізійний серіал. Як короткометражки фільми проживатимуть свою долю на кінофестивалях та форумах, а згодом деякі становитимуть основу повнометражного художнього фільму для кінопрокату, — розповідає художній керівник проекту Олесь Санін.

Менш ніж за півроку в журналістів та критиків, а головне — у глядача з'явиться нагода вирішити для себе, чи є нове молоде українське кіно.

Необережний Лівобережний

Фото Сергія КУЗЬМИЧА.

Завтра у столичному Театрі драми і комедії на Лівому березі Дніпра збереться багато людей. Але вистави не буде — театр разом зі своїм незмінним лідером Едуардом Митницьким святкує 25-ліття. Театр народився у роки застою, та ніколи не був обережно консервативним і завжди справляв враження колективу дивовижно молодого. **На цьому знімку:** сцена з вистави «Брехун(и)», в ролях — Тетяна Комарова та Андрій Самінін (він, до речі, став улюбленцем мільйонів китайських глядачів після показу на тамтешньому телебаченні українсько-китайського фільму «Як гартувалася сталь»).

Публіку не купиш спецефектом

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У рамках фестивалю «Рок-екзистенція» спеціально для студентів показано концертну програму «Музична сесія-2003» за участю українських альтернативних команд «Лос Динамос», «Пофарбований лис», «Щастя», «Мотор'ролла», «Кому вниз», «Квадраджесіма», «Крихітка Цахес», «Королівські зайці» та «Гайдамаки». Більшість колективів молоді, й не всі вони успішно склали сценічну «сесію». Публіка досить прохолодно сприймала спроби музикантів насильно «завести» зал — приміром, коли соліст «Квадраджесіми» намагався головою «допомогти» ударнику грати на тарілках ударної установки. Інша річ — «Пофарбований лис» та «Крихітка Цахес». Хоч як дивно, тут солістами виявилися молоді привабливі дівчата, яким, на відміну від хлопців, вдалося вразити публіку не лише зовнішністю, а й змістовними піснями. Втім, виступ Марії Бурмаки та Лесі Герасимчук з «Королівськими зайцями» не отримав високої оцінки публіки з іншої причини: в залі переважали тінейджери, для яких ці композиції були надто серйозні. А от «Лос Динамос» і «Мотор'ролла» відразу своєю появою «завели» глядачів та задали концерту належного тонусу. Їм не було потреби вдаватися до зовнішніх ефектів. А кульмінацією всього фестивалю став виступ гурту «Гайдамаки» та сольна програма Олега Скрипки. Вони на цьому іспиті викладися на всі сто відсотків! Та й зал теж: він підспівував хором! Того вечора на публіку чекав ще один сюрприз. Послухати Олега Скрипку до палацу культури КПІ прийшов Віктор Ющенко. Саме прийшов, а не «завітав», як кажуть у таких випадках. Отже, прийшов, змішався з публікою, і навіть не публіка першою його помітила, а Олег Скрипка, зі сцени. Отоді вже гість змушений був дати кілька автографів (прямо на вхідних квитках) і навіть побажав «Рок-екзистенції» процвітання та нових яскравих імен.

Тетяна САЧЕВА.

Київ.

ДМИТРОВІ ІСТОРІЇ

Білий натякає на Червону

Білі ведмеді насправді не такі вже й білі. Ті, хто бачив їх у живій природі, підтвердять: у дійсності ці величезні звірі брудно-жовті, не рятують і регулярні ванни в океанській холодній воді. Є в білих ведмедів, принаймні в тих, хто проживає на півночі нашого континенту, ще одна таємниця. В одній із відомих нині західних науково-популярних програм про фауну бачив такий сюжет: дослідник серед криги стріляє в повітря із сигнального пістолета, а білі ведмеді, які перебувають за півкілометра від нього, налякані звуком пострілу, розбігаються.

Мій друг, котрий за радянських часів прослужив не один рік на Новій Землі, розповів про такий випадок. У службових справах їх занесло на далекий край острова, їхали вони на тягачі. Тут на вузькій дорозі довелося зупинитися: просто на шляху розташувалися білі ведмеді. Їх чогось не надто лякало наближення сталевого монстра, звірі були зайняті своїми справами. Чекали довго: ведмеді не звертали на тягач уваги і йти, здається, не мали наміру. Почекали півгодини, годину. Врешті-решт один із членів екіпажа не витримав і, діставши з кобури табельного пістолета, висунувся з люка. Пролунало кілька пострілів... Якщо вірити телепрограмам, ведмеді, почувши різкі звуки пострілів посеред білої тиші, просто зобов'язані в передінфарктному стані мчати куди очі дивляться. А тут сталося геть протилежне. Крайній ведмедик повільно озирнувся і в очах його було здивування.

— Ми потім дійшли одностайної думки, що хотів сказати цей товариш, — розповідав друг, — у погляді його була одна фраза: "Ти що, дурень? Адже я в Червоній книзі!!!".

Ну, загалом, з'ясувалося, що не з полохливих ці звірюги.

Народ усе розмірковує, мовляв, яке дивне уявлення мають іноземці про Росію. Про цю країну знають лише те, що там холодно і вулицями ходять білі ведмеді (саме такими словами демонстрував свої пізнання один англієць). А от білі голодні велетні справді навідуються до людей. За словами мого друга, в селищі на Новій Землі час від часу з'являлося попередження, мовляв, хлопці, не блукайте вулицями, там гуляють клишоногі любителі місцевих пейзажів.

Ваш ФІГУРНИЙ.

Приватно — значить знатно

У Києві відкрито виставку «Перша колекція», що демонструє всі напрями актуального українського мистецтва. Частину творів із виставки буде придбано для колекції майбутнього приватного Музею сучасного мистецтва, фундатор якого — відомий меценат, народний депутат України Віктор Пінчук.

На Заході приватні музеї, в основу яких покладені колекції їхніх засновників, — дуже авторитетні (Музей Соломона Гуггенгайма в Нью-Йорку, Пітера Людвіга у Кельні, Галерея Чарльза Саачі у Лондоні).

До колекції нового Музею увійдуть твори українських (і тих, чий творчий шлях починався тут) художників: Сергія Ануфрієва, Сергія Браткова, Олександра Гнилицького, Олега Голосія, Дмитра Дульфана, Іллі Ісупова, Павла Керестея, Олега Кулика, Юрія Лейдермана, Павла Макова, Бориса Михайлова, Олександра Ройтбурда, Андрія Сагайдаковського, Тиберія Сільваші, Юрія Соломка, Сергія Солонського, Іллі Чичкана — усього майже 70 відомих імен.

Виставка триватиме до 4 грудня в Центральному будинку художника.

На знімках: на виставці; «Тост за мистецтво» автора Гліба Вишеславського.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311220. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»